

І.Р. Москалюк

«УКРАЇНСЬКА МОВА. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ»

з освітнього компонента
“Українська мова”

*Учітьсь, читайте,
і чужому навчайтесь,
й свого не цурайтесь.*

Львів-2025

УДК [811.161.2:37.091.26](072)

М82

Українська мова. Тестові завдання:

Методичний посібник

Рекомендовано Методичною радою

КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського»

як електронний навчальний посібник

Протокол №5 від 31 березня 2025 р.

Рецензенти:

Проректор з наукової роботи, КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського».

доцент, кандидат філологічних наук - О.О Стоколос-Ворончук

Доцент кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка, кандидат філологічних наук - А.П. Чучвара

Укладач:

Москалюк Ірина Романівна - викладач другої кваліфікаційної категорії кафедри загальноосвітніх дисциплін.

Москалюк І.Р. «Українська мова. Тестові завдання» з дисципліни «Українська мова»
Львів : КЗВО ЛОР «Львівська медична академія ім. Андрея Крупинського»,
2025. 88 ст.

Матеріали електронного навчального посібника подано відповідно до типової навчальної програми з освітньої компоненти загальноосвітньої дисципліни «Українська мова» для здобувачів освіти спеціальності 15 Медсестринство ОПП «Сестринська справа», ОПП «Акушерська справа», спеціальності 16 Технології медичної діагностики та лікування ОПП «Лабораторна діагностика», спеціальності 11 Стоматологія ОПП «Стоматологія», «Стоматологія ортопедична» освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр». У електронному навчальному посібнику подано теоретичні основи і тестові завдання. Посібник рекомендований для здобувачів освіти навчальних закладів I-II рівня акредитації.

УДК

© Москалюк І.Р., 2025

© КЗВО ЛОР «Львівська медична академія ім. Андрея Крупинського»

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Фонетика	5
Орфоепія	6
Орфографія.....	7
Лексикологія.....	9
Фразеологія.....	13
Морфологія.....	15
Фонетика. Орфографія. Морфологія. Варіант 1.....	26
Фонетика. Орфографія. Морфологія. Лексикологія. Варіант 2.....	30
Лексикологія. Орфографія. Морфологія. Варіант 3.....	34
Лексикологія. Орфографія. Морфологія. Варіант 4.....	38
Орфографія. Морфологія Варіант 5.....	42
Фонетика. Орфографія. Морфологія. Варіант 6.....	46
Фонетика.Орфографія. Морфологія. Варіант 7.....	50
Фонетика, Орфоепія. Лексикологія. Морфологія Варіант8.....	54
Фонетика.Лексикологія. Орфографія. Морфологія. Варіант 9.....	58
Фразеологія, Орфографія. Морфологія. Варіант 10.....	62
Еталони відповідей.....	66
Додаток	
Силабус навчальної дисципліни (І. ІІ курс).....	68
Список використаних джерел.....	88

ПЕРЕДМОВА

Дисципліна «Українська мова» є нормативною дисципліною Державного стандарту загальної середньої освіти. У контексті ключових підходів сучасної освіти (компетентнісний, особистісно орієнтований і діяльнісний) предмет «Українська мова» є засобом розвитку й соціалізації студентів, становлення їх як особистостей і громадян своєї країни. Здобуті у процесі навчання української мови знання, набуті вміння й навички мають бути опорою, яка дасть змогу реалізувати себе в житті, стати носіями культури свого народу, ініціаторами відновлення й збереження найкращих культурних традицій свого народу.

У посібнику представлений теоретичний матеріал та тестові завдання для здобувачів фахової передвищої освіти 1 року навчання з української мови для підготовки до підсумкового тематичного контролю за темами навчальної програми. Варіантів тестових завдань у методичці 10, кожен з яких складається із 25 завдань. Подано ключі відповідей до тестів.

Мета розробки - якісна і ефективна підготовка до підсумкової атестації. Опрацювавши поданий матеріал, студенти сформулюють навички роботи з тестами, виявлять типові допущені помилки, щоб знати, над якими темами ще потрібно попрацювати, аби вдало написати контрольну роботу.

Зміст цих завдань відповідає програмі, яка охоплює всі мовні теми, передбачені вивченням на I курсі, а саме:

- фонетика,
- орфоепія,
- орфографія;
- лексикологія, фразеологія;
- морфологія;

Фонетика

Фонетика – це галузь лінгвістики, яка вивчає звукову структуру мови та її властивості. Основною метою фонетики є дослідження фонетичних явищ (звуків), які виникають під час мовлення, та вивчення їхніх фізичних та акустичних характеристик. Фонетика допомагає розуміти, як вимовляються та сприймаються звуки, розкрити природу мовних звуків, а також вивчає, як ці звуки взаємодіють один з одним у мовленні.

Голосні і приголосні звуки

В українській мові є 38 звуків:

- 6 – голосних (а, о, у, е, и, і);
- 32 – приголосних (б, в, г, ґ, д, з, дз, ж, дж, л, м, н, р – тверді приголосні; д', з', дз', л', н', р', й – м'які приголосні; к, п, с, т, ф, х, ц, ч, ш – глухі тверді; с', т', ц' – м'які глухі).

Літери я, ю, є, ї не позначаються окремим звуками, адже вони утворюються через поєднання голосних звуків зі звуком й.

Приголосні звуки класифікують на 3 підгрупи:

- **Сонорні** – це приголосні, під час вимови яких повітря може вільно пройти через ротовий апарат без значної стиснутості або блокування. Для того, щоби запам'ятати всі сонорні звуки, можна просто вивчити речення: «**Ми винили рій**». У цьому реченні зібрані всі сонорні звуки – в, м, н, н', л, л', р, р', й.
- **Дзвінкі** – це звуки, які дзвенять або відбиваються від гортанних стінок. Дзвінкі приголосні часто відрізняються тим, що під час вимови відбувається вібрація голосових складок. Для вивчення дзвінких також можна скористатися допоміжним реченням: «**Буде гоже Гедзю в джаз**». У цьому реченні перелічені всі дзвінкі приголосні: б, д, д', г, з, з', ж, ґ, дж, дз, дз'.
- **Глухі** – це приголосні звуки, які виникають, коли під час вимови голосові складки не вібрують і не взаємодіють із голосовим потоком повітря. «**Феся хоче цю пташку. Усе це кафе «Птах і чаша»**» – ще одне речення, за допомогою якого можна запам'ятати глухі приголосні к, п, с, с', т, т', ф, х, ш, ц, ц', ч.

Глухі та дзвінкі приголосні в українській мові можуть утворювати пари. Наприклад, [ж-ш], [з-с], [б-п], [д-т], [ґ-х].

Що таке фонетична транскрипція?

Фонетична транскрипція – це система запису, яка використовується для передачі фонетичної структури звуків у мовленні. Її мета полягає в тому, щоб дати точний опис того, як вимовляються слова. Фонетична транскрипція зазвичай використовується для фіксації звуків мови, особливо у випадках, коли мовні звуки можуть відрізнитися від того, як вони записані через стандартний орфографічний правопис. Ось, що вам потрібно знати про транскрипцію українських слів:

1. Транскрипція позначається квадратними дужками: [].
2. Літери я, ю, є, а також ї не позначаються в транскрипції. Замість них вживають поєднання літер [йа], [йу], [йе], [йї].
3. Також не позначається апостроф і м'який знак.
4. Власні назви в транскрипції пишуться з малої літери. Наприклад: [л'в'ів] – Львів, [с'уми] – Суми, [донéц'к] – Донецьк.
5. У словах із двома або більше складами на транскрипції ставимо наголос на наголошеному складі. Наприклад: [паропла́в] – пароплав, [бло́кно́т] – блокнот, [чи́сти́ли́ще] – чистилище.
6. Для позначення подвоєння приголосних використовують дві крапки: [знан' : а́] – знання, [оп'і́л' : а] – опілля.

Співвідношення звуків та літер

Деякі літери можуть передавати один або більше звуків. До таких належать *ї, я, ю, є*. Або навпаки – дві літери можуть передавати тільки один звук. Розберемо це на конкретних прикладах:

Одна літера – один звук	Одна літера – два звуки	Дві літери – один звук
<i>Я, ю, є</i> позначають тільки один звук та пом'якшують попередню приголосну в усіх випадках, крім тих, що описані в другому стовпчику. [с`в`ато] – свято [ч`уйеш] – чуєш	Літера <i>ї</i>: [йідал`н`а] – їдальня [йі́стие] – їсти	<i>Дж і дз</i> позначають один звук попри те, що складаються із двох літер. [на́дзелен`] – надзелень</p> <p>[джм`іл'] – джміль
	Літери <i>я, ю, є</i> передають 2 звуки, якщо: 1. Стоять на початку слова: [йармо́] – ярмо, [йу́рта] – юрта, [йе́нот] – єнот. 2. Стоять після апострофа, голосного або м'якого знака: [присл`і́в'я] – прислів'я, [стойа́нка] – стоянка.	

Орфоепія

Орфоепія (від грец. *orthos* — правильний і *epos* — мовлення) — це розділ мовознавства, що вивчає правила літературної вимови. **Орфоепією** також називають сукупність правил вимови, що становлять систему норм літературної мови.

Орфоепія стосується насамперед усної форми мовлення, тобто вона вчить, як вимовляти ті чи інші звуки в певних фонетичних позиціях, сполученнях з іншими звуками, у граматичних формах, групах слів чи окремих словах. Крім норм вимови окремих звуків, звукосполучень, словформ, орфоепія встановлює правильне наголошування. Вивчення правильної вимови спрямовується на подолання вимовних помилок, що підвищує загальну культуру українського літературного мовлення.

Орфоепічні норми, як і орфографічні, граматичні та інші норми літературної мови, допомагають мові бути засобом спілкування. Дотримання **норм літературної вимови** має велике значення: це один із найважливіших показників загальної культури особи.

Порушення норм вважається відхиленням від правильної літературної вимови, тобто **орфоепічною помилкою**. **Орфоепічна помилка** полягає в неправильному наголошенні слів, неправильній вимові звуків у слові.

Ефективне користування **літературним мовленням** необхідне в різних сферах суспільного життя – від побуту до закладів освіти, культури, науки, державного управління. Знання орфоепії необхідне кожному, але є професії, роди діяльності, у яких літературна вимова — ключовий чинник: політики, дипломати, диктори, актори, лектори, ведучі, пресекретарі тощо.

Загальні правила орфоепії

- Вимовляємо чітко, без оглушення дзвінки приголосні в кінці слів: [сáд], [д'і́д]; дзвінки приголосні перед глухими: [рі́бка], [кні́жка].
- Глухі перед дзвінками вимовляються **дзвінко** внаслідок уподібнення за дзвінкістю: [бород'ба́], [прóз'ба], [вогза́л], [фудбо́л].

- Губні [б], [п], [в], [м], [ф] у кінці слова вимовляються **твердо**: [к^ра́м], [ра́б], [ве́рф], перед [і] — **напівпом'якшено**: [б'і́к], [в'і́к], [м'і́рка], [п'і́ра́т], [ф'і́кус], у словах іншомовного походження вимовляються **пом'якшено** також перед голосними [у], [о], [а]: [п'у^ре́], [м'у́с'л'і].
- У кінці слова завжди вимовляємо [ц']: [к'іне́ц'], [бойе́ц'], [куні́ц'а]; крім слів іншомовного походження та вигуків: [пала́ц], [ба́ц].
- Буквосполучення **дж, дз** передають **один звук** у межах морфеми: [(дж)у́ра], [(дз)е́ркало] або **два звуки** на межі морфем: [від-жи́в], [над-звукóвий].
- Вимова звука [г] замість [ґ] у словах є грубим порушенням орфоепічної норми: *тава, тедзь, гудзик, але генерал, гламур, Гюґо*.
- У кінці слова ненаголошені голосні [е] та [и] вимовляються з наближенням до [и] і відповідно [е]: *прати [п^рати^е], кисле [кі́сле^и] яблуко*.
- Звукосполучення «голосний + [і]» замінюється в українській мові на «голосний + [йі]»: *егоїст, мозаїка*.
- *Те ж саме із сполученням [і] + [йе]: гігієна, ієроґліф, але всередині слова у звукосполученнях [іа], [іу], [іо] приголосний [й] не з'являється: аксіома, авіація, тріумф*.

Орфографія

Орфографія – це система загальноприйнятих правил про способи передачі усного мовлення в писемній або друкованій формі. Орфограма – це правильне написання, це насамперед букви, для написання яких треба застосувати певне правило. Орфограми бувають буквенні: 1) ненаголошені е, и в корні слова: *весна, життя*; 2) велика чи мала буква: *Земля-земля*; 3) написання сумнівного приголосного: *легкий, просьба*; 4) подовження та подвоєння приголосних: *навчання, лимонний*; наявність чи відсутність літери: *сторіччя-сторіч, баский-баскський*; та небуквені: 1) дефіс: *по-київськи, темно-зелений, з-поміж*; 2) апостроф: *м'ята, сузір'я*; 3) перенос слова: *хо-джу, три-ста*; 4) роздільне написання: *будь ласка, все одно, поки що, на жаль*; 5) разом: *улітку, попід, пів вікна*. Орфографічне правило – це коротка й чітка рекомендація для певного написання як зразкового.

Принципи української орфографії: 1) фонетичний – написання слова точно відображає його вимову (вода, калина, треба); 2) морфологічний – написання слова розходиться з його звучанням (просьба, безжурно, на річці); 3) традиційний (історичний) – написання слова не можна пояснити ні вимовою, ні аналізом морфем (яблуко, левада, лимон, бароко); 4) смисловий (диференційний) – написання однозвучних слів залежить від їхнього значення: написання великої чи малої літери (Роман-роман), написання слів разом чи окремо (напам'ять – на пам'ять).

Коли м'який знак пишеться:

1. У суфіксах -ськ, -зьк, -цьк, -еньк; *близький, волинський, донецький, рученька*.
2. В дієсловах перед часткою -ся/сь **Ь** зберігається: *будуються/будують, почисться / почисть*.

3. У звукосполученнях -льк, -ньк, -ськ, та похідних від них -льч, -льц, -ньч, -сьч, -сьц: лялька - ляльці - ляль чин; ненька - неньці - ненчин.

Вживання м'якого знака

1. Після букв Д Т З С Ц Л Н наприкінці слова чи складу, якщо ці букви передають м'які звуки: сядь, різьба, вісь.
2. Після Р лише перед О: трьох, забрьоханий, Горький. Після інших букв та р в інших випадках м'якого знаку немає: кров, ніч, верф, десятиріч, облич, голуб.
3. Після м'яких приголосних перед О: льон, сьомий, дзьоб.
4. У суфіксах ЕНЬК, ОНЬК, ЕСЕНЬК, ІСІНЬК, ЮСЬНЬК: голівонька, рученька, самісінька.
5. у суфіксах СЬК, ЗЬК, ЦЬК - учнівський, паризький, юнацький, але ковзкий, боязкий, різкий, в'язкий, плаский, баский (вони не є суфіксами).
6. У суфіксах СЬКІСТЬ, ЗЬКІСТЬ, ЦЬКІСТЬ, СЬКИ, ЗЬКИ, ЦЬКИ: французький, людськість, по-французьки.
7. після Л перед буквами на позначення приголосних (часто перед наступним м'яким): сильний, вітальня, зухвальство, але тарілка - тарілці, білка - білченя (лц, лч походять від лк).
8. Перед м'яким, пом'якшеними й шиплячими лише коли:
 - для позначення м'якого Л: їдальня, пальці.
 - у непрямих відмінках та в присвійній прикметниках, якщо Ь є в початковій формі: скринька - в скриньці, кицька - кицьці (але у казці, в землянці, Маланці)
 - у дієслівних формах наказового способу: стань, виходьте, станьте.
 - у дієсловах на - ться та інших дієслівних формах перед -ся, -сь, якщо Ь є в формі без -ся: обговорюється, станься, звертаються, підводься.
9. У формах родового відмінка множини іменників жіночого роду: пісень, робітниць.
10. У дієслівних формах 3 особи однини та множини дійсного способу: стоїть, спить, стоять, думають.
11. у буквосполученнях НЬЧ, ЛЬЧ, що походять від ЛЬК, НЬК: неньці, дончин, Юльчик.

В іншомовних словах пишеться:

1. після д, т, з, с, л, н перед я, ю, є, ї, якими позначаються 2 звуки: порт'єра, монпансьє, Мольєр, мільйон, павільйон, компаньйон, браконьєр, ательє, пасьянс, Таганька, Лавуазьє, Люсьєн, Дьяков, Третьяков, Касьянов, асфальт, Ананьїн але увертюра, малярія, нюанс, дюна (я, ю позначають а, у), Бйорнсон, Ж'єн, Х'юстон, бар'єр.
2. після Л, Н перед Йо: мільйон, компаньйон, каньйон
3. відповідно до вимови після Л, Н перед літрами на позначення приголосних, а також у кінці слова: мольберт, Тянь-Шань (але алхімія, балкон), гриль, герань (але акрил, шаблон).

Не пишеться:

1. після губних Б П В М Ф Ж Ч Ш Щ: дріб, ніж, пишеш

2. після Р у кінці складу і слова: Харків, звір, гіркий, але Горький
3. після Н перед Ж Ч Ш Щ і суфіксами СТВ, СБК: інженер, цвірінчати, велетенський, менший, кінчик, тонший але неньчин (ненька), бриньчати (бренькіт), тьманий, різьбяр, няньчити.
4. між приголосними, якщо і пом'якшується під впливом другого: сонця, пісня, кінця.
5. між літерами, що позначають подовжені м'які приголосні: суддя, маззю, весілля.
6. після літер, що позначають м'які приголосні, крім л, якщо за ними йдуть інші букви на позначення м'яких приголосних: радість, пізній, пісня.
7. у буквосполученнях лц, нц, лч, нч, які походять від лк, нк: рибалчин, матінчин, матінці.
8. в укр. власних назвах: Уляна, Омелян, Севастьян, Тетяна Наталя, Касян, Дяченко, Третьак.

АПОСТРОФ.

Апостроф перед я, ю, є, ї

пишеться

1. Після букв б, п, в, м, ф, якщо перед ними немає іншої літери: б'є, п'є, в'юн, м'яч,

2. Після р, що позначає твердий звук [r]: пір'я, кур'єр, сузір'я

3. Після префіксів та попередньої частини складних слів, які закінчуються на приголосний: з'явитися, роз'їзд, дит'ясла, двох'ярусний,

4. У слові Лук'ян і похідних: Лук'яненко, Лук'янівка

не пишеться

1. Якщо в українських словах перед б, п, в, м, ф стоїть приголосний

(крім р), що належить до кореня:

свято, тьманий, морквяний, але торф'яний

2. Якщо в українських словах літери я, ю, після р позначають його м'якість: буря, Репін, рясно

Лексикологія

ЛЕКСИКОЛОГІЯ (від лексика і ...логія) — розділ мовознавства, що вивчає слово як основну одиницю мови і словниковий склад мови — лексику. Лексикологічні дослідження провадять в аспекті теорії слова, у семантичному, стилістичному, функціональному, історичному, етимологічному, соціолінгвістичному та ін. планах. Залежно від синхронного або діахронного характеру досліджень виокремлюють описову та історичну лексикологію.

Власні назви вивчає ономастика. Семантичні аспекти лексичних одиниць досліджує лексична семантика (семасіологія). Серед важливих питань — природа лексичного значення слова, його типи, структурування; слово як назва і явище номінації; полісемія, її типи і шляхи формування; лексико-семантична система мови та її конкретні вияви, що реалізуються в групуванні слів за їхніми значеннями або формою, за парадигматичними відношеннями або синтагматичними зв'язками: синонімія, антонімія, гіпонімія, паронімія, омонімія, лексико-семантичні групи, лексико-семантичні поля, міжрівневі лексико-граматичні поля (кількості, інтенсивності, часу тощо), лексична валентність і сполучуваність тощо.

Стилістичні аспекти вивчають, по-перше, у світлі диференціації національної мови на загальнонародну й незагальнонародну (діалектизми, жаргонізми, професіоналізми, сленгізми), а загальнонародної мови — на літературну мову і просторіччя; по-друге, в аспекті членування літературної мови на функціональні стилі; по-третє, щодо емоційно-експресивних та емоційно-оцінних характеристик слів; по-четверте, щодо художньо-естетичного використання семантичних та формальних особливостей слів (тропи, фігури мови).

Історичну лексикологію присвячено вивченню розвитку як окремих слів, так і певних фрагментів лексичної системи мови — семантичних полів, синонімічних рядів, стилістичних шарів тощо, вплив на динаміку мови власне мовних і позамовних чинників, зв'язок слів з історією суспільства, ключові слова в той чи ін. період, запозичення з ін. мов, семантичні явища і процеси (метафора, метонімія, синонімізація і десинонімізація та ін.), зміни значення слів, їхню деетимологізацію тощо. Крім власне семасіологічного підходу до дослідження лексико-семантичних явищ у їхній історії (з увагою до семант. розвитку лексичних одиниць як таких), застосовують ономасіологічний (з увагою до способів найменування певного об'єкта та їхніх змін). Історична лексикологія межує з етимологією

Лексика української мови дуже багата. Сучасна українська мова має близько 256 тисяч слів. Для кожного, хто вивчає українську мову, надзвичайно важливо знати групи слів за значенням — омоніми, синоніми, антоніми та пароніми. У нашому мовленні та мові художніх творів вони трапляються часто. Правильне їх використання прикрашає мовлення.

Омоніми

Від багатозначності треба чітко відмежовувати омонімію.

Омоніми — це слова, однокові або подібні за звучанням, але різні за лексичним значенням.

Наприклад, *балка* — яр з положистими схилами і *балка* — дерев'яний чи металевий брус для перекриття стелі; *порох* — пил і *порох* — вибухова речовина; *чайка* — птах і *чайка* — човен.

Отже, омоніми мають однаковий звуковий склад, але зовсім різні за значенням. Це різні слова, а не різні значення одного й того ж слова: *стан* — талія, *стан* — ситуація, обставини.

Омоніми сучасної української літературної мови переділяються на дві групи: повні (прості) і неповні (часткові).

Повні омоніми — це такі слова, які зберігають однакове звучання в усіх граматичних формах: *деркач* — птах і *деркач* — стертий віник (пор. деркача, деркачем, на деркачі). Такі омоніми завжди належать до однієї частини мови.

Серед неповних омонімів вирізняють декілька груп.

Омоформи — різні за значенням слова, однакове звучання яких зберігається лише в окремих граматичних формах: *ранком* (іменник в орудному відмінку однини і прислівник); *мати, поле* (іменники) і *мати, поле* (дієслова); *світи* (іменник у формі множини) і *світи* (дієслово наказного способу: *Світи, сонечко, яскравіше*).

Омофони — слова різні за значенням і написанням, але однакові за звучанням: *сонце* і *сон це, лежу* (від лежати) і *лижу* (від лизати), *мене* (до я) і *мине* (від минати), *проте* і *про те*.

Омографи — слова, однакові за написанням, але різні за значенням і звучанням. Вони розрізняються наголосом: *обід* і *обід* (у колесі), *мала* (прикметник) і *мала* (дієслово), *дорога* (прикметник) і *дорога* (іменник).

Омоніми здебільшого вживаються в художній літературі, народній творчості, в розмовно — побутовому мовленні: *Погана та мати, що не хоче дитя мати* (Народна творчість). Ними послуговуються для створення дотепних висловів, каламбурів.

Синоніми

Синоніми — це слова тотожні або близькі за значенням, але різні за звучанням: *аргумент, доказ, підстава, обґрунтування; конче, dokonче, неминуче; будувати, споруджувати, зводити, (хату) ставити, (з каменю) мурувати; (машини) складати, виготовляти; (суспільство) створювати, організовувати; (світогляд) формувати, ґрунтувати*.

Синоніми переважно належать до однієї частини мови і відрізняються відтінками значень або стилістичними забарвленнями, чи обома ознаками одночасно. Наприклад, дієслова із загальним значенням *говорити* розрізняються і відтінками значень, і емоційним забарвленням: *базікати* — говорити про щось не варте уваги, *шептати* — говорити тихо, *варнякати* — говорити дурниці, *воркотати* — ніжно і стиха розмовляти, *бурчати* — говорити нерозбірливо, з незадоволенням тощо.

Синоніми групуються в синонімічні ряди (синонімічні гнізда).

Виокремлюють такі різновиди синонімів: лексичні і контекстуальні.

Лексичні синоніми — це слова, що належать до однієї частини мови і мають відмінності у значенні. Серед лексичних розрізняють семантичні, стилістичні, семантико-стилістичні й абсолютні.

Семантичні (поняттєві, ідеографічні) синоніми — це стилістично нейтральні слова, що відрізняються відтінками у значенні: *схвалювати, підтримувати, затверджувати; взаємини, стосунки, відносини*.

Стилістичні синоніми — це слова, що різняться експресивно-емоційним забарвленням, належністю до мовних стилів: *біографія* (офіційно-діловий стиль) і *життєпис* (публіцистичний стиль).

Семантико-стилістичні синоніми — слова, що різняться і відтінками значень, і емоційним забарвленням: *бити, ударяти, гатити, гамселити, садити*.

Абсолютні синоніми — це слова тотожні за значенням і різняться лише звучанням: алфавіт, азбука, абетка; дієслово, інфінітив, неозначена форма дієслова; безплатний, безкоштовний. Ці синоніми позбавлені експресивно-емоційних відтінків: *мовознавець, лінгвіст, баритися, гаятися*.

Контекстуальні синоніми — це слова, що мають близьке значення тільки в контексті. Поза контекстом ці слова вживаються з абсолютно різним значенням. Так дієслова провалитися і *не скласти* не є синонімами, але в певному контексті вони можуть вживатися як синоніми (провалитися на екзамені — не скласти екзамену).

Специфічними синонімами є **евфемізми** — слова, що вживаються для непрямого, прихованого, ввічливого позначення певного предмета, явища, дії замість прямої їх назви: нерозумний замість дурний; допускати неточність замість збрехати; знешкодження, нейтралізація замість убивство. Джерела евфемізмів — у прагненні уникнути з тих чи інших міркувань прямої назви предмета шляхом заміни її позитивним еквівалентом.

Наявність багатой системи синонімів у сучасній українській літературній мові створює неабиякі можливості для вибору їх у мовленні.

Антоніми

Антоніми — це слова з протилежним лексичним значенням, однак поєднані певним спільним фактором, наприклад: *високий – низький (зріст), товстий – худий (статура), веселий – сумний (настрій)*. Як бачимо, антоніми поєднуються у пари. Багатозначні слова можуть входити у різні антонімічні пари з різним відтінками своїх значень. Наприклад, *важка скриня – легка скриня; важка хода – плавна хода; важке завдання – просте завдання*.

Структурно антоніми діляться на **дві групи**:

1. **Однокореневі антоніми**, або афіксальні, що творяться за допомогою додавання префіксів: *доля – недоля, свіжий – несвіжий, революція – контрреволюція, приватизація – реприватизація, чесний – безчесний*;

2. **Різнокореневі антоніми**: *день – ніч, назад – вперед, мокрий – сухий, працювати – ледарювати*.

Деякі слова в українській мові антонімів не мають. По—перше, власні назви (імена і географічні назви), конкретні іменники, такі як «будинок», «око», «лава», всі числівники та деякі займенники, вузькі терміни: сума, розчинник, іменник, багато прикметників і дієслів. Адже у багатьох із них не можливо виділити два крайніх прояви або стани, що лежить в основі антонімії. Це явище активно використовується письменниками для створення антитези.

Пароніми

Пароніми — це слова, що мають подібність у морфологічній будові (близькі за фонетичним складом), але розрізняються за значенням:

- *уява* (здатність уявляти — *плід уяви*) — *уявлення* (знання, розуміння чогось — *помилкове уявлення*);
- *гривня* (грошова одиниця) — *гривна* (металева шийна прикраса у вигляді обруча);
- *кампанія* (сукупність заходів, спрямованих на виконання певного завдання) — *компанія* (група осіб, пов'язаних певними інтересами або торговельне чи промислове товариство).

Пароніми близькі до омонімів, але не тотожні з ними.

Між паронімами можуть встановлюватися синонімічні (*блискучий — лискучий, блукати — блудити, повноваження — уповноваження, особистий — особовий*), антонімічні (*прогресивний — регресивний, густо — пусто, іммігрант — емігрант*) відношення.

Як і омоніми, пароніми є широко вживаними в різних стилях, а також вживаються у мовленні для створення каламбурів.

Фразеологія

Фразеологія (від грец. *phrasis* — вираз, зворот і *logos* — слово, вчення) — сукупність усталених зворотів певної мови, а також розділ мовознавчої науки, у якому вивчаються фразеологізми, їх ознаки, поділ на групи, утворення, походження.

Фразеологічні одиниці мови, або **фразеологізми** являють собою стійкі словосполучення, що сприймаються як єдине ціле; у них не можна виділити окремі слова без втрати значення всього висло-

ву: *ні пари з вуст* (мовчати), *намотати собі на вус* (запам'ятати), *ні слуху ні духу* (нема нічого); *взяти його добре в руки* (обмежити його самоволлю).

Особливість фразеологізмів полягає в тому, що у них складові компоненти мають між собою своєрідний зв'язок, який надає кожному з цих слів іншого значення, наприклад, *рука* – орган людського тіла, *біла рука* – вільне лексичне словосполучення; але у фразеологізмах слово *рука* набирає інших значень: *липкі руки має* (зłodийська людина), *у нього золоті руки* (майстер, вмілий), *на руку ковінька* (вигідно, зручно), *правою рукою бути у кого* (бути першим помічником).

Найістотнішими ознаками фразеологізму є цілісність значення та відтворюваність у процесі спілкування, тобто вживання носіями мови в усталеному оформленні.

Фразеологічні зрощення – це семантично неподільні, нерозкладні фразеологізми, цілісність значення яких не пов'язана із значенням компонентів, наприклад: *пропав ні за цапову душу, на всі заставки лає, залив за шкуру сала, точити яси, правити теревені*.

Фразеологічні єдності – це стійкі фразеологічні вирази, в яких якоюсь мірою вмотивоване загальне значення значенням складових частин, наприклад: *мілко плавати, держати камінь за пазухою, без ножа зарізати, танцювати під чужу дудку, з пальця висмокати, робити з мухи слона, замилювати очі, стріляний горобець*.

Фразеологічні словосполучення – це семантично подільні фразеологізми, наприклад: *порушити питання, надати допомогу, храм науки, храм мистецтва, взяти (брати) участь, справа честі, добрі побажання*. У таких фразеологізмах один із компонентів має вільне лексичне значення, його можна замінити іншими, а другий компонент фразеологічно зв'язаний, наприклад: *досада бере, жаль бере, страх бере, зло бере, сміх бере*, але не можна утворити словосполучення *радість, задоволення, насолода бере*.

Фразеологізми, як і слова вільного вжитку, можуть бути багатозначними. Наприклад, вираз *роззявити рота* (*роззявити, розкрити, розкривати*), крім прямого значення, має ще такі значення: а) починати промовляти, говорити: «Люди в покоях або говорили по-польськи, або й *ротів не роззявити*» (І. Нечуй-Левицький); б) починати лаяти кого-небудь, кричати на когось: «Іду я по ризі та шкутильгаю. А Солов'їха вже й *рота роззявила*: «Покарав тебе Господь! бодай була й другу ногу зломила» (І. Нечуй-Левицький); в) захоплено або здивовано слухати чи дивиться на кого-, що-небудь, забувати про все інше: «Поїхали ми до Києва. В Києві я *роззявив рота* на вокзалі і так ішов з вокзалу через весь Київ аж до Лаври» (Остап Вишня); г) заздрячи. посягати на що-небудь: «Ну, чого ж, і ти був хазяїном. П'ять моргів чужої землі мав. Широко *розкривав рота* на чуже добро» (І. Цюпа); д) загаїтися, задивитися на щось: «Ну, гони биків, чого *рота роззявив*» (Г. Тютюнник).

Фразеологізми, як і слова, вступають у синонімічні відношення. Фразеологічні синоніми – фразеологізми, що виражають те саме поняття, але мають різну форму, неоднаковий лексичний склад. Наприклад, людина невизначеного характеру: *ні риба ні м'ясо, ні рак ні риба, ні пава ні тава, ні два ні півтора, ні те ні се, ні богові свічка ні чортові кочерга, ні швець ні жнець, ні грач ні помагач, ні півень ні куроч-*

ка; бути несамотійним, залежним: танцювати під чужу дудку, співати з чийого голосу, дивитися чийми очима.

Джерела виникнення фразеології української мови різноманітні.

1. Найширше представлені у нашій мові фразеологізми, що є влучними висловами, вживаними у мові народних мас: *руки прикладати* – сумлінно працювати; *руку тягти за ким* – підтримувати кого; *довгі руки мати* – брати чуже, красти; *не пхай руку межі двері* – не втручайся не в свої справи; *аж за вухом лящить* – їсти з апетитом; *аж небу жарко* – з запалом, з завзяттям робити щось.
2. Професіональні вислови з виробничо-побутової мови, вони можуть переосмислюватись і набувати загальнонародного вжитку: *увійти в роль* (із мови артистів); *куй залізо, поки гаряче* (із мови кузнеців); *обібрати до нитки, тріщить по всіх швах* (із мови кравців); *лити воду на млин* (із мови мірошників); *прясти на тонку* (з мови пряль); *бив на його, як на три тузи* (з мови картярів).
3. Розвитком науки і техніки українська літературна мова поповнилася новими фразеологізмами, які виникли внаслідок переносного вживання термінологічних словосполучень: *зводити до спільного знаменника*, *з космічною швидкістю*, *коефіцієнт корисної дії*, *питома вага*.
4. Немало фразеологічних одиниць української мови має книжне походження:

а) зі Святого Письма: *вовк у овечій шкурі* – характеристика лицемірної людини; *книга за сімома печатями* – щось незрозуміле, приховане, неприступне; *козел відпущення* – людина, на яку звалюють чужі проблеми; *пити гірку чашу* – страждати, мучитися, терпіти; *берегти, як зіницю ока* – дуже пильно, як щось найдорожче; *відділяти кукуль від пшениці* – відокремлювати шкідливе від корисного.

б) з античної культури: *дамоклів меч* – постійна небезпека; *розрубати гордіїв вузол* – несподіваним способом розв'язати запутану справу; *авгієві стайні* – безладдя, запущені справи; *крокодилячі сльози* – фальшиве співчуття; *осідлати Пегаса* – стати поетом; *піррова перемога* – сумнівна перемога, не виправдовує понесені за неї жертви; *прокрустове ложе* – надумане мірило упередженої людини, яка підганяє під нього факти дійсності.

в) вислови засвоєні з інших мов: *золота молодь* (з французької); *дивитися крізь пальці* (з російської); *поставити крапки над і* (з французької) – нічого не залишати не з'ясованим; *тут собака заритий* (з німецької).

г) вислови визначних людей: «*Прийшов, побачив, переміг*» (Юлій Цезар); «*Борітеся – поборете!*» (Т.Шевченко); «*Голос духа чути скрізь*» (І. Франко); «*Іудушка Головлєв*» (Салтиков-Щедрін); «*Золота рибка*» (О. Пушкін).

Фразеологія становить великий скарб загальнонаціональної культури. Фразеологізми найкраще виражають національну своєрідність мови.

У літературній мові фразеологізми використовуються досить широко. Основна стилістична функція фразеологізмів у художній літературі – 1) створення усно мовного колориту, важливого для характеристики персонажа. Фразеологія часто є 2) засобом відтворення точної, лаконічної, максимально чіткої думки, а також 3) засобом посилення експресивності та емоційності розповіді.

Морфологія

Морфологія (від *гр. morphe — форма і logos — слово, вчення*) — це розділ мовознавства, який вивчає слово як частину мови.

Для морфології важливе граматичне значення слова.

Усього в українській мові 10 частин мови:

- 6 самостійних — до них можна поставити питання, вони мають лексичне значення;
- 3 службові — не відповідають на питання, нічого не означають, лише служать для чогось;
- 1 особлива частина мови, що виявляє почуття і волевиявлення мовця.

Частини мови: таблиця

Самостійні частини мови	Службові частини мови	Вигук
• іменник • прикметник • займенник • дієслово • числівник • прислівник	• сполучник • прийменник • частка	Слова, що виражають емоції та спонукання до дії, не називаючи її, відтворюють звуки природи, тварин тощо: <i>ах, лишенько, ой леле, агов, киць-киць.</i>

Самостійні частини мови

Самостійними частинами мови називають класи слів, що мають лексичне значення. Вони можуть вказувати на предмети і явища, а також на ознаки дії чи певної обставини. Важлива відмінність цього класу слів полягає у наявності граматичного значення – числа, роду, відмінка тощо. Самостійні частини відповідають на питання й обов’язково виступають головними чи другорядними членами у реченні.

Іменник як частина мови

У реченні іменник використовують тоді, коли необхідно позначити предмет, речовину, природне явище, певну істоту. Він відповідає на питання «хто?» або «що?», і найчастіше виступає головним членом речення – підметом. Іноді також може бути додатком чи іншим членом речення. Запам’ятати основні характеристики іменника простіше, завдяки таблиці, наведеній нижче:

Питання	Називає	Приклади	Синтаксична роль
хто? що?	предмет, істоту, явище	праска, Інна, дощ	може виступати будь-яким членом, найчастіше – підметом або додатком

НАЗВИ ЗАГАЛЬНІ І ВЛАСНІ

Загальні: *ручка, перо, галіфе, панама, країна, папір, сонце, щастя, подружжя, телебачення.*

Власні: *Дніпро, Рябоштан, Марс, Марійка, Василь, Франція, Стецюк, Карпати, газета "ТВпарк".*

Загальні іменники позначають предмети в цілому. Власні іменники індивідуально позначають окремі предмети або особи.

НАЗВИ ІСТОТ І НАЗВИ НЕІСТОТ

Назви істот – хто? – *гітарист, люди, окунь, зозуля*

Назви неістот – що? – *поле, вітер, посуд, клавіатура*

Іменники, що називають істоти, відповідають на питання **хто?**

У цю групу входять **назви людей, імена, прізвища** (*балерина, професор, Сергій, Деміург, Макаров*), **назви птахів і тварин** (*соловей, кобила, свиня*), **назви міфологічних істот і літературних героїв** (*лісовик, Буратіно, русалка, Геракл*), **назви померлих** (*мрець, небіжчик*), **назви карт і шахових фігур** (*королева, валет*).

Іменники, що називають неістоти, відповідають на питання **що?**

До цієї групи відносять всі інші іменники, тобто ті, що називають **явища природи, неживі предмети, опредмечені дії та явища, абстрактні поняття** (*острів, група, будинок, питання*), а також іменники, що позначають **сукупності людей і тварин** (*юрба, армія, зграя, натовп*).

КОНКРЕТНІ І АБСТРАКТНІ ІМЕННИКИ

Конкретні: *корабель, шлях, Китай, Маргарита, осел*

Абстрактні: *прикрість, сум, убозтво, капіталізм, знання*

Іменники, що називають предмети, явища навколишньої дійсності, які можна пізнати органами чуття людини, **називають конкретними**.

Абстрактні іменники не мають конкретного лексичного значення, а називають поняття, явища чи властивості, які не сприймаються органами чуття.

Характерною ознакою абстрактних іменників є суфікси **-ість, -ств(о), -ств(о), -цтв(о), -анн(я), -изм, -їзм, -їзм**.

Абстрактні іменники переважно вживаються у формі однини.

ЗБІРНІ ІМЕННИКИ

Збірні: *козацтво, студентство, зілля, братство*

Збірні іменники – це назви сукупності однакових чи подібних предметів, які здатні сприйматися як одне ціле.

РЕЧОВИННІ ІМЕННИКИ

Речовинні: *алебастр, молоко, камінь, кисень.*

Іменники зі значенням речовинності **називають однорідну речовину**. Речовинні іменники можуть мати тільки форму однини (*горох, золото, срібло, залізо*) або тільки форму множини (*гороші, дріжджі*).

Дієслово

Дієслово відповідає на питання «що робити?», «що зробити?». У реченні його використовують для позначення певної дії (*бігати, говорити*) чи стану предмета (*проспівав, станцював*). Таблиця з основними характеристиками й прикладами:

Питання	Називає	Приклади	Синтаксична роль
що робити? що зробити?	дію, стан предмета	біжу, полетиш, розказано	найчастіше виконує роль присудка, хоча інфінітив може виступати будь-яким членом речення (так, навіть підметом чи додатком!)

Основні форми дієслів:

Неозначена (інфінітив)	Особові (змінні)	Родові	Безособові на -но, -то	Особливі	
				дієприкмет- ник	дієприслів- ник
Незмінюва- на , означає дію, але не називає часу, особи, числа, роду, відповідає на питання: <i>що робити? що зробити?</i> (завжди має суфікс -ти)	Змінюються за числами, особами в теперішньому і майбутньому часах дійсного способу, відпо-відають на питання: <i>що роблю? що робиш? що будуть робити?</i>	Змінюютьс- я за родами в минулому часі дійсного способу, від-повідають на питання: <i>що робив? що робила? що зробили?</i>	Означають дію без від-ношення до будь-якої особи, відповідають на питання: <i>що зроблено?</i>	Вказує на ознаку предмета за дією, відповідає на питання: <i>який? яка? яке? які?</i>	Означає додаткову дію, відповідає на питання: <i>що роблячи? що зробивши?</i>
<i>рости, вмиватися</i>	<i>росту, ростеш,</i>	<i>ріс, росла</i>	<i>зроблено, розбито</i>	<i>написаний, зроблений</i>	<i>написавши, пишучи</i>

Прикметник

Прикметник завжди виражає ознаку предмета. Він відповідає на питання «який?» та «чий?». У реченні прикметник використовують для того, щоб описати наступні характеристики:

- запах – *ароматний, приємний*;
- колір – *жовтий, блакитний*;
- вік – *зрілий, молодий*;
- розмір – *маленький, великий*;
- матеріал – *пластиковий, скляний*;
- час – *сьогоднішній, торішній*;
- простір – *далекий, найближчий*;
- особисті якості – *добрий, щедрий*;
- приналежність – *сестрин, мамин*;
- відношення до місця – *приміський, селищний*.

У реченні прикметник найчастіше виступає як означення. *хода!* (Л.Костенко).

Прикметники	
якісні (ознаки предмета, що виявляються в більшій або меншій мірі)	мила дівчина – наймиліша дівчина
відносні (виражають ознаку предмета за його відношенням до інших предметів, дій, обставин)	сільська вулиця, сьогоднішній день
присвійні (вказують на належність предмета комуні; відповідають на питання чий? чия? чие? чий?)	батькове кашне, дівоча коса

Запам'ятай!

Прикметники в переносному значенні можуть переходити у розряд якісних, присвійні – у розряд відносних і якісних, якісні – у відносні:

1. **Якісні** → **відносні** – якщо втрачають свої характерні властивості й починають позначати постійну властивість предмета: *легка атлетика, сліпий музикант*.

2. **Відносні** → **якісні** – якщо втрачають ознаку, що виражається опосередковано, і набувають ознаку, яку можна сприймати безпосередньо: *золотий перстень – золоті (умілі) руки, вишневий сік – вишнева (колір) сукня*.

3. **Присвійні** → **відносні** – якщо прикметник виражає не належність предмета істотам, а позначає загальну родову віднесеність: *змійна шкіра – змійний характер, батьківське збіжжя – батьківські збори*.

4. **Присвійні** → **якісні** – якщо прикметники вживаються у фразеологізмах: *вовча нора – вовчий апетит, левова грива – левова частина*.

Ступені порівняння	
вищий	
Проста форма (основа прикметника + суфікси -ш, -іш)	добрий – добріший
Складена форма (слова більш, менш + прикметник)	більш добрий – менш добріший
найвищий	
Проста форма (префікс най- + прикметник + суфікси -ш, -іш)	добрий – найдобріший

Складена форма (слова найбільш , найменш + прикметник або за допомогою слів від усіх, за всіх, над усе + прикметник простої форми вищого ступеня)	найбільш добрий – добріший за всіх
--	---

Запам'ятай!

1. Під час творення ступенів порівняння випадають суфікси **-к-, -ок-, -ек-**: *тонкий – тонший, далекий – дальший*.
2. За творення ступенів порівняння випадають суфікси **-с- + -ш- = -щ-**: *високий – вищий*.
За творення ступенів порівняння випадають суфікси **-з-, -ж-, -г- + -ш- = -жч-**: *вузький – вужчий, дорогий – дорожчий, дужий – дужчий*.
3. Значення найвищого ступеня можна посилити префіксами **як-, що-**: *якнайдобріший, щоякнайдобріший*.
4. Від деяких прикметників **не** творяться ступені порівняння:

прикметники з префіксами пре-, за-, над-, пра-, архі-, ультра-	пречудовий, ультрафіолетовий
прикметники з суфіксами -уват-(-юват-), -ав-(-яв-), -еньк-, -есеньк-, -ісіньк-, -езн-, -енн-	чорнявий, малесенький
прикметники, утворені складанням і повторенням основ	жовтогарячий, білий-білий
назви кольорів, що перейшли з розряду відносних прикметників	буряковий, фіалковий
назви, що означають абсолютний поріг ознаки (не підлягає кількісному виміру)	німий, мертвий
назви мастей тварин	буланий, гнідий

Займенник

Займенник вказує на предмет, його ознаки та кількість, проте не називає його. Відповідає на питання «хто?», «що?», «який?», «скільки?», «чий?». В українській займенники використовують для уникнення тавтології та збільшення виразності мови.

Питання	Вказує на	Приклади
хто? що? який? чий? скільки?	особу, предмет, ознаку, кількість, але не називає їх	ми, себе, скільки, інший, жодний, казна-що, самий

За значенням займенники поділяють на 9 груп. Розглянемо приклади займенників для кожної з груп:

Групи займенників за значенням

Групи займенників за значенням	Займенники
1. Особові	<i>1-ша особа:</i> я, ми; <i>2-га особа:</i> ти, ви; <i>3-тя особа:</i> він, вона, воно, вони
2. Зворотний	Себе
3. Відносні	Хто, що, який, чий, котрий, скільки
4. Питальні	Хто? що? який? чий? котрий? скільки?
5. Неозначені	Хтось, щось, хто-небудь, щось, небіть, будь-який, абищо, казна-що, деякий, дехто, хтозна-який, хтозна-що
6. Заперечні	Ніхто, ніщо, ніякий, нічий, ніскільки
7. Присвійні	Мій, твій, свій, наш, ваш, їхній, його, її, їх
8. Вказівні	Той, цей, такий, стільки
9. Означальні	Весь, усякий, кожний, самий, сам, інший, жодний

Числівник як частина мови

У реченні числівники використовуються для позначення кількості предметів та їхнього порядку при лічбі. Числівник відповідає на питання «котрий?» та «скільки?». Таблиця з основними характеристиками та прикладами цієї частини мови:

Питання	Називає	Приклади
скільки? котрий?	число, кількість, порядок предметів	сім, сім десятих, семеро, сьомий

За будовою числівники поділяють на три групи – прості, складні та складені.

За значенням і граматичними ознаками числівники поділяються на кількісні і порядкові.

1. Кількісні числівники означають:

- назви абстрактних чисел (з іменниками, як правило, не сполучуються), наприклад: *два, сто, тисяча дев'яносто*;
- кількість предметів (уживаються при іменниках), наприклад: *п'ять сосен, тринадцяте жовтня*.

Кількісні числівники змінюються за відмінками, але не мають роду і числа, крім числівників: *один, одні; два, дві; обидва, обидві; півтора, півтори*.

Кількісні числівники поділяються на:

- власне кількісні (один, сім, двадцять, сто);
- дробові (три сотих, одна четверта);
- збірні (трое, дев'ятеро);
- неозначено-кількісні (мало, кілька, небагато).

Порядкові числівники означають порядок предметів під час підрахунку і відповідають на питання котрий? : восьмий, шістдесят сьомий, дві тисячі шостий.

Поєднуючись з іменниками, порядкові числівники узгоджуються з ними у роді, числі й відмінку.

Порядкові числівники утворюються без суфіксів від основ відповідних кількісних числівників за допомогою прикметникового закінчення -ий, -а, -е. Тільки порядкові числівники перший, -а, -е і другий, -а, -е мають інші основи, ніж відповідні їм кількісні числівники один, два.

Порядкові числівники від п'ятого по дев'яностий (за винятком числівника сороковий) утворюються від основ відповідних кількісних числівників через додавання прикметникового закінчення -ий, -а, -е.

Порядкові числівники, як і прикметники, пов'язуються з означальними іменниками і завжди узгоджуються з ними в роді, числі й відмінку.

Відмінюються порядкові числівники, як прикметники твердої групи, крім порядкового числівника третій, -я, -є, який відмінюється, як прикметник м'якої групи.

ГРУПИ ЧИСЛІВНИКІВ ЗА БУДОВОЮ

За будовою числівники поділяються на прості, складні і складені.

Простими називаються числівники, що складаються з однієї основи.

До них належать:

назви чисел першого десятка: один - десять, а також сорок, сто, тисяча, мільйон, мільярд та нуль;

збірні числівники: обоє, двоє - десятеро;

неозначено-кількісні числівники: кілька, декілька, багато (небагато);

порядкові числівники, похідні від простих кількісних: перший -десятий, тисячний.

Складними називаються числівники, що складаються з двох основ. До них належать:

назви чисел другого десятка: одинадцять - дев'ятнадцять;

назви сотень: двісті - дев'ятсот;

збірні числівники: обидва, обидві, одинадцятро - двадцятро, тридцятро;

дробові числівники: півтора, півтори, півторасти;

неозначено-кількісні числівники: кільканадцять, кількадесят, кількасот;

порядкові числівники, похідні від складних кількісних: одинадцятий - двадцятий.

Складеними називаються числівники, що складаються з двох і більше простих і складних числівників: **сто** двадцять три, три цілих і сім десятих, вісімдесят чотири.

Прислівник

У реченні прислівники називають ознаки дій і предметів, а також вказують на обставини, за яких відбуваються певні явища чи події. Прислівник відповідає на питання «як?», «коли?», «куди?», «де?». Нижче наводимо основні характеристики частини мови та приклади.

Питання	Називає	Приклади	Синтаксична роль	
як? де? куди? звідки? коли? чому?	ознаку дії, предмета, іншої ознаки або вказує на обставини, за яких відбувається явище чи подія	дуже, варто, можна, гарно, босоніж, ліворуч, завтра, спросоння, наперекір	виступає обставиною, якщо пов'язаний із дієсловом- присудком, або – рідше – означенням (пов'язаний з іменником), присудком	Незмінна частина мови, не має закінчення

За правописом числівники поділяють на три групи: ті, що пишемо разом, окремо або через дефіс.

Службові частини мови

Службові частини мови – це окремий клас слів, головною ознакою яких є те, що вони не називають і не пояснюють реалій. Службові слова фактично виступають як «зв'язкові елементи», що вказують на відношення між реаліями. Це неповнозначні слова, тому вони не відповідають на питання. До службових частин відносимо сполучник, прийменник та частку.

Службові частини мови мають наступні характеристики:

- є граматичним засобом для поєднання слів і речень;
- не мають лексичного значення;
- не відповідають на питання;
- незмінювані;
- не є членами речення.

Сполучник

Сполучники – це службові слова, які використовують для з'єднання однорідних членів речення і декількох частин складного речення. В українській сполучники відіграють важливу роль, оскільки вони збагачують та увиразнюють мову.

Що робить	Приклади
зв'язує однорідні члени речення, частини складного речення	і, проте, а, але, чи, хоч, незважаючи на те, що, що

Приклади сполучників за будовою:

Прості	Складні	Складені
й, і, а, ні, та, то, бо, що	зате, однак, або, якщо, якби, щоб, нібито, немовито, начебто, ніби	через те що, для того щоб, незважаючи на те що, в міру того як, перед тим як, дарма що, так що

Приклади сполучників за значенням:

Прийменник

Прийменник – це службова частина мови, яка виражає відношення між предметами, відношення між ознакою та дією предмета і вказує на місце, час, причину, мету і об'єкт дії.

Знайти прийменник у реченні досить просто. Зверніть увагу на назву цієї частини мови. Прийменник завжди знаходиться «при іменнику», тобто шукати його потрібно саме при іменних частинах мови.

Що робить	Приклади
виражає залежність іменних частин мови від інших слів у словосполученні чи реченні	в, на, з-під, о, про, незважаючи на

Прийменники можуть виражати:

- час – сім секунд до, о шостій годині;

- простір – *зайти у кімнату, доїхати до села;*
- причину – *мокрий через дощ;*
- мету – *прийшов на лекцію, домовився з другом;*
- спосіб дії – *танцювати з задоволенням, сказати по правді;*
- порівняння – *менший за нього;*
- матеріал – *спідниця з шовку, іграшка з пластику.*

Правопис прийменників з прикладами:

Окремо	Разом	Через дефіс
звичайні прийменникові сполуки	складні прийменники, що утворилися в результаті поєднання одного/двох прийменників з іншою частиною мови або іншим прийменником	складні прийменники, утворені від первинних за допомогою прийменника «з» чи «із»
<i>під час, уві сні</i>	<i>замість, навколо, наприкінці, щодо, задля, окрім, заради, навпроти</i>	<i>з-над, з-під, з-перед, із-під</i>

Частка

Головна роль частки – надати реченню нових відтінків (сміслових або модальних). Саме завдяки частці можуть утворюватися нові слова та деякі граматичні форми. Характеристика та приклади частки:

Що робить	Приклади
утворює форми дієслів, заперечує, додає відтінків значення	не, хай, ну, би, навіть, хіба, наче, хоч

За значенням частки поділяються на словотворчі, формотворчі та модальні.

Вигук

Вигук – остання частина мови, яку не відносять до жодного із вище перерахованих класів. Головне завдання вигука – виразити почуття мовця, не називаючи їх.

Виражає	Приклади	
почуття, волевиявлення (також етикетні форми), звуконаслідування, не називаючи їх	ура, на добраніч, няв, ой, о, пхе, тю	Незмінна частина мови

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Фонетика, Орфографія. Морфологія. ВАРІАНТ 1

1. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А ум..ятина, знічев..я, харків..янин
- Б мр..яка, міжз..їздівський, реп..ях
- В кам..яний, м..ясниці, горохв..яний
- Г сум..яття, недокрів..я, р..ябенький
- Д дит..ясла, пів..аркуша, розп..яття

2. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А В..ячеслав, Св..ятослав, Валер..ян
- Б в..йокати, Лук..янівка, напівм..який
- В пів..ями, без..ініціативний, п..явка
- Г пред..явник, пів..Європи, пів..яйця
- Д бур..янець, без..язикий, об..ємний

3. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А Примор..я, подвір..я, пор..ядок
- Б в..юнитись, зап..ястний, арф..яр
- В Р..єпін, прем..єр, солом..яний
- Г кар..єра, трав..яний, кр..якати
- Д багр..яний, пів..єпархії, бар..єр

4. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А мор..як, поголів..я, полум..яний
- Б подзв..якувати, п..яльця, верф..ю
- В краков..як, міл..ярд, об..їздити
- Г міжгір..я, голуб..я, зв..язковий
- Д кожум..яка, безриб..я, кур..ява

5. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А хом..ячисько, кур..йоз, надвечір..я
- Б в..язи, св..ятилище, сухом..ятка

В бур..ячиння, крем..яний, прив..ялий
Г вітр..як, в..єтнамець, стерв..ятник
Д Стеф..юк, Лук..янчук, Солов..яненко

6. В алфавітному порядку записано всі слова рядка

А ранок, ракурс, радість, розум
Б обличчя, облік, опера, округ
В мереживо, місяць, морква, молодь
Г палітра, праска, проба, програма
Д тарілка, талант, телефон, тривога

7. Два склади має кожне слово рядка

А дзенькіт, ім'я, людськість, осінь
Б ллється, співають, мільйон, серце
В любов, радість, добро, надія
Г свято, гріють, утіха, влітку
Д пісня, алея, стрічка, тінь

8. Букви я, ю, е позначають по два звуки в кожному слові рядка

А юний, нюанс, браконьєр, єресь
Б згря, різьбяр, черв'як, мільярд
В ялина, бюджет, п'ять, боснієць
Г кар'єра, ювілей, сузір'я, пюре
Д зв'язок, ярлик, маєток, в'юнець

9. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка

А тьохкає, щемить, гривня, заява
Б щемління, пісня, місяць, любов
В зілля, дзеркало, з'єднати, нюанс
Г щедрість, пам'ять, ячмінь, людина
Д бджола, послання, дев'ять, рядок

10. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка

А життя, земля, соловей, яблунька
Б єдність, пояснення, юнь, щавель
В крапля, майор, зв'язок, дев'ять
Г контрастний, шлях, долоня, яр
Д джем, листя, щедрість, весняний

11. З великої літери треба писати лише перше слово у власній назві

А Р(р)іздяні С(с)вята
Б З(з)апорозька С(с)іч
В В(в)ерховна Р(р)ада
Г О(о)рганізація О(о)б'єднаних Н(н)ацій
Д Є(є)вропейський С(с)оюз

12. З великої літери треба писати лише перше слово у власній назві

А Б(б)абин Я(я)р
Б К(к)нязівство М(м)онако
В Д(д)он К(к)іхот
Г Ч(ч)умацький Ш(ш)лях
Д А(а)ндріївський У(у)звіз

13. З великої літери треба писати лише перше слово у власній назві

А К(к)абінет М(міністрів)
Б К(к)ривий Р(р)іг
В У(у)країнська Н(н)ародна Р(р)еспубліка

Г Т(т)овариство Ч(ч)ервоного Х(х)реста
Д М(м)іністерство Ю(ю)стиції

14. З великої літери треба писати лише перше слово у власній назві

- А С(с)ин Б(б)ожий
- Б С(с)вяте П(п)исьмо
- В Д(д)іва М(м)арія
- Г С(с)офійський С(с)обор
- Д С(с)вятий Д(д)ух

15. З великої літери треба писати прикметник словосполучення

- А Ш(ш)експірівські сонети
- Б А(а)хіллесова п'ята
- В С(с)имоненкова поезія
- Г Б(б)альзаківський вік
- Д І(і)удин поцілунок

16. Усі слова є іменниками в рядку

- А виконання, виконавець, виконавши
- Б книгарня, книжник, книгозбірня
- В соловей, соловенятко, солов'їний
- Г завідувач, завідувачка, завідувати
- Д зеленаво, зеленка, зелень

17. Чоловічий рід мають усі іменники варіанта

- А морок, какаду, маестро, ООН
- Б Баку, продаж, столяр, денді
- В Борнео, собака, аташе, Сибір
- Г суддя, перекладач, путь, гімн
- Д хлоп'ятко, козак, інститут, іній

18. Чоловічий рід мають усі іменники варіанта

- А ступінь, балет, аташе, вісь
- Б запис, галузь, нежить, гіпс
- В збір, торнадо, шинель, стен
- Г важіль, грань, дріб, ідальго
- Д ячмінь, тюль, колібрі, висип

19. Чоловічий рід мають усі іменники варіанта

- А плач, кахель, накип, перекис
- Б корч, емаль, аерозоль, толь
- В клавіш, шагренє, портєс, зал
- Г рояль, розсип, продаж, путь
- Д кір, пропис, прогрес, суміш

20. Жіночий рід мають усі іменники варіанти

- А діагональ, північ, авеню, плов
- Б живопис, мадам, жовч, челядь
- В кефаль, гуаш, роль, нехворощ
- Г тунель, скрижаль, бязь, ваніль
- Д папороть, манжет, мігрень, туш

21. У прямому значенні вжито обидва прикметники в рядку

- А залізна покрівля, залізна воля
- Б чиста криниця, чиста совість
- В золотий перстень, золотий зливоч
- Г срібна ложка, срібне волосся

Д спокійне серце, спокійне озеро

22. Виділене слово вжито в прямому значенні в реченні

- А За вікном танцюють сніжинки.
- Б А вівчар жене отару плаєм.
- В Мовчать засніжені дерева.
- Г Старезну думу думають ліси.
- Д Скоро серпень прибуде ясний.

23. Виділене слово вжито в прямому значенні в реченні

- А Онде балочка весела, в ній хороші, красні села.
- Б Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття.
- В Так гірко відати, що юність відцвіла!
- Г А місяць липень луги покосить.
- Д Як тебе не любити, Києве мій!

24. Виділене слово вжито в переносному значенні в реченні

- А Я стужився, мила, за тобою.
- Б Хай правда по світу полине.
- В Од дихання мого тихий мак обліта.
- Г І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала.
- Д Ти ізнов мені снишся на стежці гіркої розлуки.

25. Загальновживаними є всі слова рядка

- А земля, золотий, вуйко, співати
- Б світлий, весілля, книга, погляд
- В кіно, барвистий, часто, пілігрим
- Г влада, співаючи, міністр, десниця
- Д переказувати, аваль, приїзд, синій

1. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка

- А тямущий, рум'янець, духмяно, боєць
- Б сьогодні, криниця, щільний, миряни
- В зяблик, життєпис, українець, з'єднання
- Г шістсот, черешня, щедрування, коляда
- Д знищення, дебют, ячмінь, прабабуся

2. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка

- А джаз, сум'яття, магній, болючий
- Б щабель, велюр, повітряний, їдять
- В каміння, клятва, діяльність, грюкіт
- Г віяло, засць, конференсьє, виорати
- Д місяць, капелюшок, доля, ранній

3. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка

- А геній, суніця, зап'ястний, єднання
- Б Вітчизна, окраєць, ательє, більярд
- В приїжджати, ключ, мільйон, тополя
- Г дзбан, рядок, потьмяніти, щоденник
- Д малювання, симпатія, пісня, якість

4. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка

- А воюють, сюрприз, якийсь, зозуля
- Б будівля, майбутнє, щем, пшениця
- В агентство, грядка, зйомка, гайок
- Г б'єшся, черешня, пам'ять, рельєф
- Д бджілка, зяблик, щільно, порт'єра

5. Звук [д] є в кожному слові рядка

- А родина, погода, депутат, молодість
- Б здоровий, джаз, одержати, думка
- В футбол, сад, дискусія, надписати
- Г далина, відійти, домисел, надріз
- Д адреса, дзеркало, дріт, відплата

6. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А темр..ява, валер..янка, Прип..ять
- Б пан..американський, в..язка, б..є
- В роз..ївся, хлоп..ятко, пів..ящика
- Г дріб..язковий, гр..ядка, любов..ю
- Д тр..юк, переджнив..яний, узгір..я

7. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А різнотрав..я, пуп..янок, луб..яний
- Б дез..активація, гороб..ята, кров..ю
- В безправ..я, без..іменний, п..янкий
- Г череп..я, обр..ядовієзь, зіп..ястись
- Д пр..янощі, в..ялити, без..ядерний

8. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А зав..язка, під..язиковий, бур..я
- Б потьм..янілий, м..яч, тім..яний
- В від..ємний, заозер..я, під..ярок
- Г роз..юшити, в..юн, гр..юкати
- Д кип..ятити, гар..ячий, пам..ять

9. Апостроф треба писати в усіх слотах рядка

А в..їжджати, р..яска, міжбрів..я
Б з..ясувати, олов..яний, реп..ях
В вп..ятьох, цв..яшок, бур..янище
Г багатослів..я, р..ядовий, плем..я
Д бар..єр, плоскогір..я, бр..язкати

10. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

А брукв..яний, м..якшати, м..ясний
Б плоскостоп..я, помор..янин, дуб..я
В вар..язький, пір..ячко, розіп..ятий
Г підгір..я, перемир..я, різнобарв..я
Д Мар..янівка, п..ятдесят, кур..ятина

11. Прочитайте речення (цифри в дужках позначають наступну власну назву).

(1)Софія Київська і (2)Золоті Ворота княжого міста, (3)Видубицький монастир і (4)Києво-Печерська лавра з (5)Успенським собором — усе це духовні символи національної історії та культури.

Помилку допущено в написанні власної назви, позначеної цифрою

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

12. Прочитайте речення (цифри в дужках позначають наступну власну назву).

Перед моїми очима вирізується на небі півкруг з гір од (1)Андріївської гори до (2)Кирилівського монастиря, а далі знову синіють півкругом гори над (3)Оболонню, закручуються у (4)Вишгороді й сягають до (5)Дніпровських вод.

Помилку допущено в написанні власної назви, позначеної цифрою

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

13. Прочитайте речення (цифри в дужках позначають наступну власну назву).

Напередодні (1)Христового Різдва маємо (2)свят-вечір, або (3)Багату кутю, напередодні (4)Старого Нового Року — (5)Щедру кутю, а напередодні (6)Водохреща, тобто (7)Йорданських Свят, — (8)Голодну кутю.

Помилку допущено в написанні власних назв, позначених цифрами

- А 1, 2, 6
- Б 3, 5, 8
- В 2, 4, 7
- Г 1, 4, 7
- Д 2, 6, 7

14. Правил уживання великої літери дотримано в рядку

А сесія Івано-Франківської обласної Ради
Б Постанова Кабінету Міністрів України
В Міжнародний комітет Червоного хреста
Г Кримська астрофізична обсерваторія
Д кафедра Новітньої історії України

15. Правил уживання великої літери та лапок дотримано в рядку

- А Державний музей Українського образотворчого мистецтва
- Б Київський національний університет імені Тараса Шевченка
- В національний університет «Києво-Могилянська академія»
- Г Парк Культури і відпочинку імені Богдана Хмельницького
- Д Національний Академічний драматичний театр імені І. Франка

16. За допомогою суфікса -ичн- утворюються відносні прикметники від усіх іменників рядка

- А математика, проза, вулиця
- Б фізика, ботаніка, риторика
- В класика, лінгвістика, ідилія
- Г діагностика, історія, герой
- Д дипломат, період метафора

17. Літеру и на місці пропуску необхідно писати в усіх словах рядка

- А політ..чний, гігієн..чний, фонет..чний
- Б біометр..чний, біохім..чний, крит..чний
- В алерг..чний, акуст..чний, пласт..чний
- Г алегор..чний, генет..чний, юрид..чний
- Д олігарх..чний, псих..чний, клімат..чний

18. Літеру и на місці пропуску необхідно писати в усіх словах рядка

- А цин..чний, драмат..чний, синтакс..чний
- Б романти..чний, цикл..чний, афорист..чний
- В діалог..чний, пневмат..чний, істор..чний
- Г морфолог..чний, гран..чний, блискав..чний
- Д електр..чний, полун..чний, вампір..чний

19. Літеру і на місці пропуску необхідно писати в усіх словах рядка

- А лакон..чний, астроном..чний, геометр..чний
- Б монарх..чний, гідравл..чний, піктограф..чний
- В косм..чний, троп..чний, фольклорист..чний,
- Г енергет..чний, академ..чний, океан..чний
- Д песиміст..чний, зоолог..чний, публ..чний

20. Літеру і на місці пропуску необхідно писати в усіх словах рядка

- А патолог..чний, оптиміст..чний, техн..чний
- Б лог..чний, анекдот..чний, невролог..чний
- В ідеолог..чний, метод..чний, археограф..чний
- Г синергет..чний, анатом..чний, стратег..чний
- Д топограф..чний, хронолог..чний, сцен..чний

21. До одного розряду належать усі займенники в рядку

- А щось, дечий, який, хто-небудь
- Б нашого, вашим, ніякий, їхній
- В усякому, такий, кожен, самого
- Г цього, стільки, такими, чийми
- Д кого, якому, котрим, скільки

22. Слово що є займенником у реченні

- А Казка — це свіжий вітер, що роздмухує вогник дитячої мрії.
- Б Я тобі сказати хочу, друже, що мрій дитячих я не розгубив.
- В Так тихо, спокійно, що хочеться сісти на човен і поплисти.
- Г Пам'ятайте, що книги — це тисячолітня мудрість людини.
- Д Здавалося, що якийсь чарівник убрав дерева в золоті шати.

23. Слово що є займенником у реченні

- А Мак облітає так швидко, що не встигає зів'янути.
- Б Неба було так багато, що очі тонули в ній, як у мор.
- В Як добре знати, що тебе веде твій власний шлях.
- Г У парі з тобою ми будемо любити усе, що на серце лягло.
- Д Криниця ця така глибока, що видно зорі з неї і у ній.

24. Слово що є займенником у реченні

- А Чому не знало серце молоде, що тільки мати може вічно ждати?
- Б Знай, що в світі найтяжче — це серце носить студене.
- В Стояла така тиша, що було чути, як плаче надламана гілка.
- Г Хіба не бачите, що вся земля в якимсь чеканні дивнім мліє.
- Д Не знаю я, що буде після нас, в які природа убереться шати.

25. З'ясуйте, яким членом речення є займенник у поезії

- Весна відходить!
Запізніла вишня
Розгублено їй дивиться услід.
А підмет
Б присудок
В додаток
Г означення
Д обставина

1. У прямому значенні вжито обидва прикметники в рядку

- А залізна покрівля, залізна воля
- Б чиста криниця, чиста совість
- В золотий перстень, золотий зливоч
- Г срібна ложка, срібне волосся
- Д спокійне серце, спокійне озеро

2. Виділене слово вжито в прямому значенні в реченні

- А За вікном танцюють сніжинки.
- Б А вівчар жене отару плаєм.
- В Мовчать засніжені дерева.
- Г Старезну думу думають ліси.
- Д Скоро серпень прибуде ясний.

3. Виділене слово вжито в прямому значенні в реченні

- А Онде балочка весела, в ній хороші, красні села.
- Б Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття.
- В Так гірко відати, що юність відцвіла!
- Г А місяць липень луги покосить.
- Д Як тебе не любити, Києве мій!

4. Виділене слово вжито в переносному значенні в реченні

- А Я стужився, мила, за тобою.
- Б Хай правда по світу полине.
- В Од дихання мого тихий мак обліта.
- Г І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала.
- Д Ти ізнов мені снишся на стежці гіркої розлуки.

5. Загальновживаними є всі слова рядка

- А земля, золотий, вуйко, співати
- Б світлий, весілля, книга, погляд
- В кіно, барвистий, часто, палігрим
- Г влада, співаючи, міністр, десниця
- Д переказувати, аваль, приїзд, синій

6. Жіночий рід мають усі іменники варіанта

- А бандероль, бутель, цеце, УПА
- Б ГЕС, коала, фланель, заповоч
- В НЛО, повінь, лазур, боржомі
- Г спіраль, латинь, СБУ, кольрабі
- Д провесінь, ЕОМ, деталь, плащ

7. Жіночий рід мають усі іменники варіанта

- А педаль, стаття, лебідь, подорож
- Б ЧАЕС, мадам, розкіш, жовч
- В продаж, поезія, жирафа, міль
- Г купіль, ООН, дриль, радість
- Д мита, лоша, ртуть, Прип'ять

8. Середній рід мають усі іменники варіанта

- А кашне, метро, колібрі, манго
- Б кохання, листя, шосе, Черкаси
- В ЄС, завдання, збіжжя, пенсне
- Г кафе, шимпанзе, каное, відео
- Д Тбілісі, бароко, купе, таксі

9. Середній рід мають усі іменники варіанта

А турне, ягня, весілля, Дніпро
Б дівча, збіжжя, бароко, меню
В немовля, плем'я, рілля, філе
Г теля, куля, мартіні, авокадо
Д пальто, канапе, віче, салямі

10. Спільний рід мають усі іменники варіанта

А нероба, забіяка, юрист, бідолаха
Б незграба, суддя, тренер, сирота
В ледащо, лівша, рева, листоноша
Г староста, професор, зануда, базіка
Д ябеди, замазура, вельможа, роззява

11. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

А Слов..яносербськ, зап..ястя, підребер..я
Б підрум..янити, супер..успіх, дев..ятини
В П..ятигірськ, пере..їздити, пустослів..я
Г Б..єлгород, Середземномор..я, зав..язь,
Д Св..ятогірськ, запам..ятати, об..юшити

12. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

А вп..ястися, р..яднина, під..яр..я
Б пам..ятник, набр..як, пуп..янок
В звір..ята, Григор..єн, безжур..я
Г черв..ячок, над..їхати, Бр..юллов
Д зявисько, П..ятихатки, з..їсти

13. Апостроф треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А моркв..яний, зв..язок, черв..ячок
Б сурм..яний, пам..ять, тьм..яний
В міжгір..я, гр..ядка, бур..янище
Г риб..ячий, об..єднання, верб..я
Д з..днати, з..ясувати, з..агітувати

14. Апостроф треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А Мін..юст, без..язикий, сузір..я
Б ругв..яний, відв..язати, бур..ян
В рум..яний, р..ядок, торф..яний
Г розм..яклий, різьб..яр, дит..ясла
Д об..єктив, солов..їний, зор..яний

15. Апостроф треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А зв..зківець, св..ятковий, поголів..я
Б багр..яний, матір..ю, подвір..я
В пів..яру, пір..я, пан..європейський
Г пів..огірка, між..ярусний, здоров..я
Д арф..яр, безхмар..я, медв..яний

16. Синонімічним є ряд слів

А автострада, траса, шосе, шасі, магістраль
Б мужній, безстрашний, хоробрий, сміливий, відчайдушний
В відстоювати, обороняти, боронити, пересилювати, захищати
Г заплаканий, смутний, замріяний, опечалений, невеселий
Д повсякчас, повік-віки, завжди, постійно, невгамовно

17. Доберіть синоніми до поданих слів

Слово	Синонім
1 засновувати	А видавати
2 співвідноситися	Б відповідати
3 таланити	В організовувати
4 публікувати	Г практикувати
	Д щастити

18. Синоніми виділено в реченні

- А Я знаю вас, я не скажу нікому, що ми давно не вороги, а друзі.
Б Що засне, а що й розбудиться, чорний сон віків не збудиться.
В Не забувайте незабутнє, воно вже інеєм взялось!
Г По самісінький горизонт насій собі клопотів і гризот.
Д Чи ж неповторне можна повторити?

19. Антоніми виділено в реченні

- А Навіщо вам мандрівний менестрель, коли живеться зручно і осідло?
Б У твоєму місті вечір, а вогні такі холодні і безцеремонні.
В Між нами ніч — глибока і густа — така коротка, а здається віком.
Г Загляне ніч буденно і казково у душу, як в розколотий горіх.
Д Тримати слово і удар тримати — що ще не вміє ми у цім житті?

20. Антоніми виділено в реченні

- А Це просто осінь, осінь восени.
Б Ми ніби і мудріші, і багатші, але щасливих менше на землі.
В І знову день печально і пророчо згорає у призахіднім вогні.
Г Час — жорстока ріка, та шукатиму брід, щоб вернутись печальною притчею.
Д На тлінну стеблиночку пам'яті нанизано вічність і мить.

21. Доберіть антоніми до поданих слів

Слово	Антонім
1 багатий	А убогий
2 безвусий	Б упертий
3 бадьорий	В мовчазний
4 балакливий	Г літній
	Д зморений

22. Доберіть антоніми до поданих слів

Слово	Антонім
1 як-небудь	А нишком
2 явно	Б підступно
3 щиро	В природно
4 штучно	Г старанно
	Д поспіхом

23. Явище омонімії використано з художньою метою у фрагменті

- А Я не скрипковий ключ, а журавлиний тобі над полем в небі напишу.
Б Осінній день, осінній день, осінній! О синій день, о синій день, о синій!
В А місяць все такий же — і молодик, і повен, і серпик, і рогалик, і місяць, як діжа.
Г Недумано, негадано забігла в глухомань, де сосни пахнуть ладаном в кадильницях світань,
Д Коли буду я навіть сивою і життя моє піде мрякою, я для тебе буду красивою, а для когось, може, й ніякою.

24. Омоніми є в усіх рядках, ОКРІМ

- А вулканічна лава, дерев'яна лава
- Б водяна пара, весільна пара
- В футбольне поле, пшеничне поле
- Г випускний бал, прохідний бал
- Д антична байка, тепла байка

25. НЕМАЄ лексичної помилки в словосполученні

- А хронометраж часу
- Б офіційна особа
- В прейскурант цін
- Г подарувати презент
- Д перша прем'єра

1. У прямому значенні вжито обидва прикметники в рядку

- А залізна покрівля, залізна воля
- Б чиста криниця, чиста совість
- В золотий перстень, золотий зливоч
- Г срібна ложка, срібне волосся
- Д спокійне серце, спокійне озеро

2. Виділене слово вжито в прямому значенні в реченні

- А За вікном танцюють сніжинки.
- Б А вівчар жене отару плаєм.
- В Мовчать засніжені дерева.
- Г Старезну думу думають ліси.
- Д Скоро серпень прибуде ясний.

3. Виділене слово вжито в прямому значенні в реченні

- А Онде балочка весела, в ній хороші, красні села.
- Б Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття.
- В Так гірко відати, що юність відцвіла!
- Г А місяць липень луги покосить.
- Д Як тебе не любити, Києве мій!

4. Виділене слово вжито в переносному значенні в реченні

- А Я стужився, мила, за тобою.
- Б Хай правда по світу полине.
- В Од дихання мого тихий мак обліта.
- Г І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала.
- Д Ти ізнов мені снишся на стежці гіркої розлуки.

5. Загальновживаними є всі слова рядка

- А земля, золотий, вуйко, співати
- Б світлий, весілля, книга, погляд
- В кіно, барвистий, часто, палігрим
- Г влада, співаючи, міністр, десниця
- Д переказувати, аваль, приїзд, синій

6. Діалектне слово вжито в реченні

- А Отож-бо ти файно наговорив.
- Б Поспільство розступилось на аршини.
- В На стелі був барельєф: сцена виїзду на полювання.
- Г Молодії ланіти, очі і уста марніють зримо.
- Д І на оновленій землі врага не буде, супостата.

7. Діалектне слово вжито в реченні

- А Тут стояла Січ, тут димилися козацькі курені.
- Б Вівчарі знаходили притулок у гірських колибах.
- В У дощові дні хмари звисають сивими пасмами.
- Г Величні калити наповнені щирозолотими монетами.
- Д Молодиці перебирали язиком усіх дівчат на селі.

8. Історизм виділено в реченні

- А Життя, козаче, такий хокей, де віртуозів товчуть до борту.
- Б Знову — князі і смерди, корчиться я болю Русь.
- В Десь на околицях риторики самотня істина живе.
- Г Вітри, як старомодні листоноші, бо ми повідв'якали від листів.
- Д Обгородився місяць, мов газда, і з кимось ніч шепталася несмі

9. Архаїзм ужито в реченні

- А Німим отверзуться уста, прорветься слово, як вода.
- Б Несказанне, невимовне кобза промовляє і святими почуттями серце надихає.
- В Ось на краю Європи глевкий чорнозем набух.
- Г Сплять лісоруби в колибі, сняться їм сни прості.
- Д В зболілім серці, наче темна гадь, клубились сумніви, понурі дум.

10. Історизм ужито в реченні

- А Ви б давно мене медовістю убили, коб я вчасно від отрути не воскрес.
- Б Суддя поглянув на підсудну лаву: що каже нам убивиця на те?
- В Іде козак в Україну, мушкет за плечима.
- Г Благословен єси за добрі вісті.
- Д Шумлять у скринях зелені зерна льону.

11. Звук [й] є в кожному слові рядка

- А ярус, лінія, юність, боєць
- Б буря, кальцій, мрія, єдність
- В іній, сюжет, більярд, клятва
- Г поет, історія, сяйво, юрмитися
- Д ювілей, літній, узлісся, в'єтнамець

12. М'який приголосний є в кожному слові рядка

- А земля, сідло, місто, вогонь
- Б потік, небеса, ряд, яровина
- В крамниця, бюро, м'ясо, льон
- Г звичай, юрта, таксі, свято
- Д лікар, сесія, чітко, діти

13. Глухий приголосний є в кожному слові рядка

- А світанок, міць, боротьба, вогнище
- Б пальма, юнак, голуб, вочевидь
- В дзьоб, затишок, сонце, донька
- Г чудо, соловей, вулиця, вокзал
- Д просьба, легко, книга, фігура

14. Шиплячий приголосний є в кожному слові рядка

- А межа, ходжу, печальний, щастя
- Б юшка, служба, хвороба, борщик
- В цілий, ячмінний, кожух, шприц
- Г заріччя, жолудь, джміль, пісня
- Д вуж, зачарувати, шепіт, фіранка

15. Звук [з] є в кожному слові рядка

- А зустріч, зірка, приказка, Різдво
- Б знахідка, слизько, дзвіночок, зона
- В фазан, резюме, азимут, вазон
- Г береза, з'явитися, в'язати, зрости
- Д князь, березень, аналіз, привозити

16. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка

- А воскресі(н/nn)я, жада(н/nn)ий, доні(с/сс)я
- Б бездорі(ж/жж)я, місь(к/кк)ом, спросо(н/nn)я
- В ми(т/тт)ю, дотепніс(т/тт)ю, здорове(н/ин)ий
- Г пла(т/тт)я, благослове(н/nn)ий, освяче(н/nn)ий
- Д студе(н/nn)ий, не(в/вв)ічливий, пісе(н/nn)ий

17. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка

А блаки(т/тт)ю, сестри(ч/чч)ин, пі(д/дд)анство
Б ста(т/тт)ями, безсмер(т/тт)я, нездола(н/нн)ий
В ста(т/тт)ей, подоро(ж/жж)ю, страй(к/кк)ом
Г народже(н/нн)ий, довкі(л/лл)я, пі(в/вв)ідра
Д передбуря(н/нн)ий, зві(д/лд)аля, ро(з/зз)утися

18. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка

А ві(д/дд)звеніти, щоде(н/нн)ик, завда(н/нн)ь
Б числе(н/нн)ий, шале(н/нн)ий, незмі(н/нн)ий
В попідти(н/нн)ю, скля(н/нн)ий, о(б/бб)ризкати
Г гости(н/нн)ість, бо(в/вв)аніти, (л/лл)яний
Д Га(н/нн)а, Маріа(н/нн)а, Богда(н/нн)а

19. Прочитайте фрагмент поезії (цифри в дужках позначають наступне слово).

Не всі на світі радощі (1)свясце(н/нн)і —
Є радощі, (2)народже(н/нн)і з (3)прокля(т/тт)ь:
Коли, метнувши громи (4)навіже(н/нн)і,
Став Єву Бог із раю (5)прога(н/нн)ять.

Подвоєні літери треба писати в слові, позначеному цифрою

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

20. Прочитайте фрагмент поезії (цифри в дужках позначають наступне слово).

Я йшов і йшов по синім (1)узбере(ж/жж)і,
Мовчали гордо скелі (2)кам'я(н/нн)і.
Лиш паморозь (3)осі(н/нн)я на (4)вбра(н/нн)і
Та сутінки і (5)маре(н/нн)я нічні
Мене назад вернути закликали
У місто, де світилися вогні
Де подвоєння немає?

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

21. Помилку в написанні прикметника допущено в рядку

А кобзарєва пісня
Б школярева думка
В Ігорова діяльність
Г директорова порада
Д інженєрова ідея

22. Помилку в написанні прикметника допущено в рядку

А Оліна презентація
Б матусина казка
В Маріїна подорож
Г батьків подарунок
Д сестриччина допомога

23. Помилку в написанні прикметника допущено в рядку

- А Олексіїв конспект
- Б Юрієва квартира
- В Андрійове вітання
- Г Іллін комп'ютер
- Д Гнатові збірники

24. Помилку в написанні прикметника допущено у варіанті

- А Оксанин виступ
- Б цареві загадки
- В соколинний зір
- Г лисичкіна хитрість
- Д бабусина колискова

25. Помилку в написанні прикметника допущено у варіанті

- А ахіллесова п'ята
- Б дамокловий меч
- В сізіфова праця
- Г прокрустове ложе
- Д авгієві стайні

1. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А Слов..яносербськ, зап..ястя, підребер..я
- Б підрум..янити, супер..успіх, дев..ятини
- В П..ятигірськ, пере..їздити, пустослів..я
- Г Б..єлгород, Середземномор..я, зав..язь,
- Д Св..ятогірськ, запам..ятати, об..юшити

2. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А вп..ястися, р..яднина, під..яр..я
- Б пам..ятник, набр..як, пуп..янок
- В звір..ята, Григор..єн, безжур..я
- Г черв..ячок, над..їхати, Бр..юллов
- Д зявисько, П..ятихатки, з..істи

3. Апостроф треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

- А моркв..яний, зв..язок, черв..ячок
- Б сурм..яний, пам..ять, тьм..яний
- В міжгір..я, гр..ядка, бур..янище
- Г риб..ячий, об..єднання, верб..я
- Д з..днати, з..ясувати, з..агітувати

4. Апостроф треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

- А Мін..юст, без..язикий, сузір..я
- Б ругв..яний, відв..язати, бур..ян
- В рум..яний, р..ядок, торф..яний
- Г розм..який, різьб..яр, дит..ясла
- Д об..єктив, солов..їний, зор..яний

5. Апостроф треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

- А зв..зківець, св..ятковий, поголів..я
- Б багр..яний, матір..ю, подвір..я
- В п..є, пір..я, м...яч.
- Г пів..огірка, між..ярусний, здоров..я
- Д арф..яр, безхмар..я, медв..яний

6. Жіночий рід мають усі іменники варіанта

- А бандероль, бутель, цеце, УПА
- Б ГЕС, коала, фланель, заповоч
- В НЛО, повінь, лазур, боржомі
- Г спіраль, латинь, СБУ, кольрабі
- Д провесінь, ЕОМ, деталь, плащ

7. Жіночий рід мають усі іменники варіанта

- А педаль, стаття, лебідь, подорож
- Б ЧАЕС, мадам, розкіш, жовч
- В продаж, поезія, жирафа, міль
- Г купіль, ООН, дриль, радість
- Д мита, лоша, ртуть, Прип'ять

8. Середній рід мають усі іменники варіанта

- А кашне, метро, колібрі, манго
- Б кохання, листя, шосе, Черкаси
- В ЄС, завдання, збіжжя, пенсне
- Г кафе, шимпанзе, каное, відео
- Д Тбілісі, бароко, купе, таксі

9. Середній рід мають усі іменники варіанта

- А турне, ягня, весілля, Дніпро
- Б дівча, збіжжя, бароко, меню
- В немовля, плем'я, рілля, філе
- Г теля, куля, мартіні, авокадо
- Д пальто, канапе, віче, салями

10. Спільний рід мають усі іменники варіанта

- А нероба, забіяка, юрист, бідолаха
- Б незграба, суддя, тренер, сирота
- В ледащо, лівша, рева, листоноша
- Г староста, професор, зануда, базіка
- Д ябеди, замазура, вельможа, роззява

11. Прочитайте речення (цифри в дужках позначають наступну власну назву).

(1)Софія Київська і (2)Золоті Ворота княжого міста, (3)Видубицький монастир і (4)Києво-Печерська лавра з (5)Успенським собором — усе це духовні символи національної історії та культури.

Помилку допущено в написанні власної назви, позначеної цифрою

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

12. Прочитайте речення (цифри в дужках позначають наступну власну назву)

Перед моїми очима вирізується на небі півкруг з гір од (1)Андріївської гори до (2)Кирилівського монастиря, а далі знову синіють півкругом гори над (3)Оболонню, закручуються у (4)Вишгороді й сягають до (5)Дніпровських вод.

Помилку допущено в написанні власної назви, позначеної цифрою

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

13. Прочитайте речення (цифри в дужках позначають наступну власну назву).

Напередодні (1)Христового Різдва маємо (2)свят-вечір, або (3)Багату кутю, напередодні (4)Старого Нового Року — (5)Щедру кутю, а напередодні (6)Водохреща, тобто (7)Йорданських Свят, — (8)Голодну кутю.

Помилку допущено в написанні власних назв, позначених цифрами

- А 1, 2, 6
- Б 3, 5, 8
- В 2, 4, 7
- Г 1, 4, 7
- Д 2, 6, 7

14. Правил уживання великої літери дотримано в рядку

- А сесія Івано-Франківської обласної Ради
- Б Постанова Кабінету Міністрів України
- В Міжнародний комітет Червоного хреста
- Г Кримська астрофізична обсерваторія
- Д кафедра Новітньої історії України

15. Правил уживання великої літери та лапок дотримано в рядку

- А Державний музей Українського образотворчого мистецтва
- Б Київський національний університет імені Тараса Шевченка
- В національний університет «Києво-Могилянська академія»
- Г Парк Культури і відпочинку імені Богдана Хмельницького
- Д Національний Академічний драматичний театр імені І. Франка

16. За допомогою суфікса -ичн- утворюються відносні прикметники від усіх іменників рядка

- А математика, проза, вулиця
- Б фізика, ботаніка, риторика
- В класика, лінгвістика, ідилія
- Г діагностика, історія, герой
- Д дипломат, період метафора

17. Літеру и на місці пропуску необхідно писати в усіх словах рядка

- А політ..чний, гігієн..чний, фонет..чний
- Б біометр..чний, біохім..чний, крит..чний
- В алерг..чний, акуст..чний, пласт..чний
- Г алегор..чний, генет..чний, юрид..чний
- Д олігарх..чний, псих..чний, клімат..чний

18. Літеру и на місці пропуску необхідно писати в усіх словах рядка

- А цин..чний, драмат..чний, синтакс..чний
- Б романти..чний, цикл..чний, афорист..чний
- В діалог..чний, пневмат..чний, істор..чний
- Г морфолог..чний, гран..чний, блискав..чний
- Д електр..чний, полун..чний, вампір..чний

19. Літеру і на місці пропуску необхідно писати в усіх словах рядка

- А лакон..чний, астроном..чний, геометр..чний
- Б монарх..чний, гідравл..чний, піктограф..чний
- В косм..чний, троп..чний, фольклорист..чний,
- Г енергет..чний, академ..чний, океан..чний
- Д песиміст..чний, зоолог..чний, публ..чний

20. Літеру і на місці пропуску необхідно писати в усіх словах рядка

- А патолог..чний, оптиміст..чний, техн..чний
- Б лог..чний, анекдот..чний, невролог..чний
- В ідеолог..чний, метод..чний, археограф..чний
- Г синергет..чний, анатом..чний, стратег..чний
- Д топограф..чний, хронолог..чний, сцен..чний

21. Закінчення -уть (-ють) у 3 особі множини мають обидва дієслова рядка

- А сміятися, іржати
- Б сидіти, хвилюватися
- В залишитися, нести
- Г спати, боротися
- Д висвітлити, грати

22. Закінчений -уть (-ють) у 3 особі множини мають обидва дієслова рядка

- А боятися, молоти
- Б вибачити, кликати
- В возити, в'язати
- Г охрестити, напоїти
- Д хотіти, полити

23. Закінчення -ать (-ять) у 3 особі множини мають обидва дієслова рядка

- А сваритися, бачити
- Б платити, плакати
- В водити, чесати
- Г славитися, лизати
- Д колахати, сходити

24. Закінчення -ать (-ять) у 3 особі множини мають обидва дієслова рядка

- А ворुшити, сипати
- Б стелити, хвалити
- В каятися, різати
- Г чистити, жаліти
- Д молоти, веліти

25. Помилку в написанні особового закінчення дієслова допущено в рядку

- А працюєш, сидять
- Б хочять, знаєте
- В стоять, клеїте
- Г чуєш, колемо
- Д плачеш, сиплеш

1. З великої літери треба писати прикметник словосполучення

- А Ш(ш)експірівські сонети
- Б А(а)хіллесова п'ята
- В С(с)имоненкова поезія
- Г Б(б)альзаківський вік
- Д І(і)удин поцілунок

2. Усі слова є іменниками в рядку

- А виконання, виконавець, виконавши
- Б книгарня, книжник, книгозбірня
- В соловей, соловенятко, солов'їний
- Г завідувач, завідувачка, завідувати
- Д зеленаво, зеленка, зелень

3. Чоловічий рід мають усі іменники варіанта

- А морок, какаду, маестро, ООН
- Б Баку, продаж, столяр, денді
- В Борнео, собака, аташе, Сибір
- Г суддя, перекладач, путь, гімн
- Д хлоп'ятко, козак, інститут, іній

4. Чоловічий рід мають усі іменники варіанта

- А ступінь, балет, аташе, вісь
- Б запис, галузь, нежить, гіпс
- В збір, торнадо, шинель, стен
- Г важіль, грань, дріб, ідальго
- Д ячмінь, тюль, колібрі, висип

5. Чоловічий рід мають усі іменники варіанта

- А плач, кахель, накип, перекис
- Б корч, емаль, аерозоль, толь
- В клавіш, шагренє, портє, зал
- Г рояль, розсип, продаж, путь
- Д кір, пропис, прогрес, суміш

6. Жіночий рід мають усі іменники варіанти

- А діагональ, північ, авеню, плов
- Б живопис, мадам, жовч, челядь
- В кефаль, гуаш, роль, нехворощ
- Г тунель, скрижаль, бязь, ваніль
- Д папороть, манжет, мігрень, туш

7. У прямому значенні вжито обидва прикметники в рядку

- А залізна покрівля, залізна воля
- Б чиста криниця, чиста совість
- В золотий перстень, золотий зливоч
- Г срібна ложка, срібне волосся
- Д спокійне серце, спокійне озеро

8. Виділене слово вжито в прямому значенні в реченні

- А За вікном танцюють сніжинки.
- Б А вівчар жене отару плаєм.
- В Мовчать засніжені дерева.
- Г Старезну думу думають ліси.
- Д Скоро серпень прибуде ясний.

9. Виділене слово вжито в прямому значенні в реченні

- А Онде балочка весела, в ній хороші, красні села.
- Б Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття.
- В Так гірко відати, що юність відцвіла!
- Г А місяць липень луги покосить.
- Д Як тебе не любити, Києве мій!

10. Виділене слово вжито в переносному значенні в реченні

- А Я стужився, мила, за тобою.
- Б Хай правда по світу полине.
- В Од дихання мого тихий мак обліта.
- Г І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала.
- Д Ти ізнов мені снишся на стежці гіркої розлуки.

11. Загальновживаними є всі слова рядка

- А земля, золотий, вуйко, співати
- Б світлий, весілля, книга, погляд
- В кіно, барвистий, часто, пілігрим
- Г влада, співаючи, міністр, десниця
- Д переказувати, аваль, приїзд, синій

12. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А ум..ятина, знічев..я, харків..янин
- Б мр..яка, міжз..їздівський, реп..ях
- В кам..яний, м..ясниці, горохв..яний
- Г сум..яття, недокрів..я, р..ябенький
- Д дит..ясла, пів..аркуша, розп..яття

13. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А В..ячеслав, Св..ятослав, Валер..ян
- Б в..йокати, Лук..янівка, напівм..який
- В пів..ями, без..ініціативний, п..явка
- Г пред..явник, пів..Європи, пів..яйця
- Д бур..янець, без..язикий, об..ємний

14. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А Примор..я, подвір..я, пор..ядок
- Б в..юнитись, зап..ястний, арф..яр
- В Р..єпін, прем..єр, солом..яний
- Г кар..єра, трав..яний, кр..якати
- Д багр..яний, пів..єпархії, бар..єр

15. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А мор..як, поголів..я, полум..яний
- Б подзв..якувати, п..яльця, верф..ю
- В краков..як, міл..ярд, об..їздити
- Г міжгір..я, голуб..я, зв..язковий
- Д кожум..яка, безриб..я, кур..ява

16. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А хом..ячисько, кур..йоз, надвечір..я
- Б в..язи, св..ятилище, сухом..ятка
- В бур..ячиння, крем..яний, прив..ялий
- Г вітр..як, в..єтнамець, стерв..ятник
- Д Стеф..юк, Лук..янчук, Солов..яненко

17. В алфавітному порядку записано всі слова рядка

А ранок, ракурс, радість, розум
Б обличчя, облік, опера, округ
В мереживо, місяць, морква, молодь
Г палітра, праска, проба, програма
Д тарілка, талант, телефон, тривога

18. Два склади має кожне слово рядка

А дзенькіт, ім'я, людськість, осінь
Б ллється, співають, мільйон, серце
В любов, радість, добро, надія
Г свято, гріють, утіха, влітку
Д пісня, алея, стрічка, тінь

19. Букви я, ю, е позначають по два звуки в кожному слові рядка

А юний, нюанс, бракон'єр, єресь
Б згря, різбяр, черв'як, мільярд
В ялина, бюджет, п'ять, боснієць
Г кар'єра, ювілей, сузір'я, пюре
Д зв'язок, ярлик, масток, в'юнець

20. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка

А тьохкає, щемить, гривня, заява
Б щемління, пісня, місяць, любов
В зілля, дзеркало, з'єднати, нюанс
Г щедрість, пам'ять, ячмінь, людина
Д бджола, послання, дев'ять, рядок

21. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка

А життя, земля, соловей, яблунька
Б єдність, пояснення, юнь, щавель
В крапля, майор, зв'язок, дев'ять
Г контрастний, шлях, долоня, яр
Д джем, листя, щедрість, весняний

22. З великої літери треба писати лише перше слово у власній назві

А Р(р)іздяні С(с)вята
Б З(з)апорозька С(с)іч
В В(в)ерховна Р(р)ада
Г О(о)рганізація О(о)б'єднаних Н(н)ацій
Д Є(є)вропейський С(с)оюз

23. З великої літери треба писати лише перше слово у власній назві

А Б(б)абин Я(я)р
Б К(к)нязівство М(м)онако
В Д(д)он К(к)іхот
Г Ч(ч)умацький Ш(ш)лях
Д А(а)ндріївський У(у)звіз

24. З великої літери треба писати лише перше слово у власній назві

А К(к)абінет М(міністрів)
Б К(к)ривий Р(р)іг
В У(у)країнська Н(н)ародна Р(р)еспубліка
Г Т(т)овариство Ч(ч)ервоного Х(х)реста
Д М(м)іністерство Ю(ю)стиції

25. З великої літери треба писати лише перше слово у власній назві

А С(с)ин Б(б)ожий

Б С(с)вяте П(п)исьмо

В Д(д)іва М(м)арія

Г С(с)офійський С(с)обор

Д С(с)вятий Д(д)ух

1. У формі орудного відмінка буде відбуватися подвоєння літер в обох іменниках рядка

- А сіножать, Січ
- Б папороть, фальш
- В безліч, мудрість
- Г ясність, паморозь
- Д міть, кіновар

2. У формі орудного відмінка буде відбуватися подвоєння літер в обох іменниках рядка

- А височінь, жовч
- Б матір, блакить
- В заплоч, віддаль
- Г мідь, пригорщ
- Д печаль, скатерть

3. У формі орудного відмінка буде відбуватися подвоєння літер в обох іменниках рядка

- А гордість, грань
- Б деталь, верф
- В зелень, гуаш
- Г медаль, Керч
- Д поміч, повість

4. У формі родового відмінка множини НЕ подвоюються літери в обох іменниках усіх рядків, ОК-РІМ

- А протиріччя, узбіччя
- Б запитання, уміння
- В обійстя, перехрестя
- Г коливання, відкриття
- Д страждання, латаття

5. У форм: родового відмінка множини НЕ подвоюються літери в обох іменниках усіх рядків, ОК-РІМ

- А покоління, прощання
- Б роздоріжжя, стаття
- В щеплення, терпіння
- Г століття, почуття
- Д узвишшя, заняття

6. Літеру е треба писати на місці пропуску в слові

- А сил..вий
- Б кисн..евий
- В нафт..вий
- Г двошар..вий
- Д сторож..вий

7. Літеру є треба писати на місці пропуску в слові

- А га..вий
- Б січн..вий
- В левко..вий
- Г мігрєн..вий
- Д пол..вий

8. Літеру о треба писати на місці пропуску в слові

- А алич..вий
- Б ситц..вий
- В чутт..вий
- Г кварц..вий
- Д полудн..вий

9. Літеру о треба писати на місці пропуску в слові

- А циліндр..вий
- Б замш..вий
- В місяц..вий
- Г туш..вий
- Д нікел..вий

10. За допомогою суфікса -ов- утворюються прикметники від усіх іменників рядка

- А куля, ґрунт
- Б плащ, груша
- В пісок, вишня
- Г сіль, галузь
- Д вісь, мигдаль

11. Звук [й] є в кожному слові рядка

- А ярус, лінія, юність, боєць
- Б буря, кальцій, мрія, єдність
- В іній, сюжет, більярд, клятва
- Г поет, історія, сяйво, юрмитися
- Д ювілей, літній, узлісся, в'єтнамець

12. М'який приголосний є в кожному слові рядка

- А земля, сідло, місто, вогонь
- Б потік, небеса, ряд, яровина
- В крамниця, бюро, м'ясо, льон
- Г звичай, юрта, таксі, свято
- Д лікар, сесія, чітко, діти

13. Глухий приголосний є в кожному слові рядка

- А світанок, міць, боротьба, вогнище
- Б пальма, юнак, голуб, вочевидь
- В дзьоб, затишок, сонце, донька
- Г чудо, соловей, вулиця, вокзал
- Д просьба, легко, книга, фігура

14. Шиплячий приголосний є в кожному слові рядка

- А межа, ходжу, печальний, щастя
- Б юшка, служба, хвороба, борщик
- В цілий, ячмінний, кожух, шприц
- Г заріччя, жолудь, джміль, пісня
- Д вуж, зачарувати, шепіт, фіранка

15. Звук [з] є в кожному слові рядка

- А зустріч, зірка, приказка, Різдво
- Б знахідка, слизько, дзвіночок, зона
- В фазан, резюме, азимут, вазон
- Г береза, з'явитися, в'язати, зрости
- Д князь, березень, аналіз, привозити

16. Синонімічним є ряд слів

- А автострада, траса, шосе, шасі, магістраль
- Б мужній, безстрашний, хоробрий, сміливий, відчайдушний
- В відстоювати, обороняти, боронити, пересилювати, захищати
- Г заплаканий, смутний, замріяний, опечалений, невеселий
- Д повсякчас, повік-віки, завжди, постійно, невгамовно

17. Доберіть синоніми до поданих слів.

Слово	Синонім
1 засновувати	А видавати
2 співвідноситися	Б відповідати
3 таланити	В організовувати
4 публікувати	Г практикувати
	Д щастити

18. Синоніми виділено в реченні

- А Я знаю вас, я не скажу нікому, що ми давно не вороги, а друзі.
- Б Що засне, а що й розбудиться, чорний сон віків не збудиться.
- В Не забувайте незабутнє, воно вже інеєм взялось!
- Г По самісінський горизонт насій собі клопотів і гризот.
- Д Чи ж неповторне можна повторити?

19. Антоніми виділено в реченні

- А Навіщо вам мандрівний менестрель, коли живеться зручно і осідло?
- Б У твоєму місті вечір, а вогні такі холодні і безцеремонні.
- В Між нами ніч — глибока і густа — така коротка, а здається віком.
- Г Загляне ніч буденно і казково у душу, як в розколотий горіх.
- Д Тримати слово і удар тримати — що ще не вміє ми у цім житті?

20. Антоніми виділено в реченні

- А Це просто осінь, осінь восени.
- Б Ми ніби і мудріші, і багатші, але щасливих менше на землі.
- В І знову день печально і пророчо згорає у призахіднім вогні.
- Г Час — жорстока ріка, та шукатиму брід, щоб вернутись печальною притчею.
- Д На тлінну стеблиночку пам'яті нанизано вічність і мить.

21. Доберіть антоніми до поданих слів.

Слово	Антонім
1 багатий	А убогий
2 безвусий	Б упертий
3 бадьорий	В мовчазний
4 балакливий	Г літній
	Д зморений

22. Доберіть антоніми до поданих слів.

Слово	Антонім
1 як-небудь	А нишком
2 явно	Б підступно
3 щиро	В природно
4 штучно	Г старанно
	Д поспіхом

23. Явище омонії використано з художньою метою у фрагменті

А Я не скрипковий ключ, а журавлиний тобі над полем в небі напишу.

Б Осінній день, осінній день, осінній! О синій день, о синій день, о синій!

В А місяць все такий же — і молодик, і повен, і серпик, і рогалик, і місяць, як діжа.

Г Недумано, негадано забігла в глухомань, де сосни пахнуть ладаном в кадильницях світань,

Д Коли буду я навіть сивою і життя моє піде мрякою, я для тебе буду красивою, а для когось, може, й ніякою.

24. Омоніми є в усіх рядках, ОКРІМ

А вулканічна лава, дерев'яна лава

Б водяна пара, весільна пара

В футбольне поле, пшеничне поле

Г випускний бал, прохідний бал

Д антична байка, тепла байка

25. НЕМАЄ лексичної помилки в словосполученні

А хронометраж часу

Б офіційна особа

В преїскурант цін

Г подарувати презент

Д перша прем'єра

1. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка

- А орли(н/nn)ий, бе(з/зз)вучний, на(в/вв)ипередки
Б спі(в/вв)ітчизник, пі(в/вв)іку, греча(н/nn)ий
В оста(н/nn)ій, непоміче(н/nn)ість, навма(н/nn)я
Г смі(т/тт)єпереробний, ві(д/дд)іл, да(н/nn)ий
Д божестве(н/nn)ий, прони(с/сс)я, ві(д/дд)алік

2. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка

- А Прикарпа(т/тт)я, Побу(ж/жж)я, Берес(т/тт)я
Б осере(д/дд)я, милосер(д/дд)я, знаря(д/дд)я
В каніфо(л/л л)ю, ри(с/сс)ю, кмітливіс(т/тт)ю
Г камі(н/nn)я, підгрун(т/тт)я, підні(ж/жж)я
Д Прип'я(т/тт)ю, Ро(с/сс)ю, Воли(н/nn)ю

3. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка

- А велелю(д/да)я, роздо(л/лл)я, царстве(н/nn)ий
Б верхові(т/тт)я, злиде(н/nn)ий, обіця(н/nn)ий
В моното(н/nn)ий, су(д/дд)івський. ви(с/сс)ати
Г пере(л/лл)ю, приви(д/дд)я, бджоли(н/nn)ий
Д широче(н/nn)ий, зі(л/лл)я, тополи(н/nn)ий

4. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка

- А стара(н/nn)ий, сувере(н/nn)ий, о(б/бб)ігти
Б одухотворе(н/nn)ий, окая(н/nn)ий, возні(с/сс)я
В навіже(н/nn)ий, беззвуч(н/nn)ість, свяще(н/nn)ий
Г зако(н/nn)ість, замрія(н/nn)о, ві(д/дд)аль
Д війсь(к/кк)омат, адресова(н/nn)ий, пі(в/вв)ікна

5. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка

- А ві(с/сс)ю, розкі(ш/шш)ю, кро(в/вв)'ю, осі(н/nn)ю
Б рі(ч/чч)ю, чес(т/тт)ю, моло(д/дд)ю, сі(л/лл)ю
В мі(л/лл)ю, розпові(д/дд)ю, ні(ч/чч)ю, мі(ц/цц)ю
Г ті(н/nn)ю, радіс(т/тт)ю, ма(з/зз)ю, галу(з/зз)ю
Д сі(л/лл)ю, пі(ч/чч)ю, пові(н/nn)ю, щедріс(т/тт)ю

6. НЕМАЄ лексичної помилки в словосполученні

- А пам'ятний сувенір
Б вільна вакансія
В моя автобіографія
Г суверенна держава
Д запитати питання

7. НЕМАЄ лексичної помилки в рядку

- А ні в кожному разі
Б відповіді співпадають
В слідуєча зупинка
Г на ваш розсуд
Д для любих цілей

8. НЕМАЄ лексичної помилки в рядку

- А відношення до батьків
Б коврове покриття
В заставив прочитати
Г часний сектор
Д перегорнути сторінку

9. НЕМАЄ лексичної помилки в рядку

- А чергувати в столовій
- Б розкрийте підручник
- В поступати в інститут
- Г небезпечний поворот
- Д бутилка шампанського

10. НЕМАЄ лексичної помилки в рядку

- А участковий лікар
- Б печеня по-гуцульськи
- В доказувати думку
- Г здавати екзамен
- Д смачні блюда

11. Правильною є відмінкова форма числівника

- А чотириста вісімдесятьох п'яти
- Б чотирьохсот восьмидесята двох
- В чотирьомстам восьмидесяти двом
- Г чотирьомастами вісімдесятьома двома
- Д (у) чотирьохстах вісімдесяти двох

12. Правильною є відмінкова форма числівника

- А п'ятиста дев'яноста семи
- Б п'ятистам дев'яностам сімом
- В п'ятьмастами дев'яноста сьома
- Г п'ятьомастами дев'яностами сімома
- Д п'ятьохстах дев'яноста сімох

13. Правильною є відмінкова форма числівника

- А семистами сорока п'ятьма
- Б семистам сорокам п'ятьом
- В сімохсот сорока п'яти
- Г (у) семистах сорока п'яти
- Д сімомстам сорока п'ятьом

14. Правильною є відмінкова форма числівника

- А вісімсот п'ятдесяти трьох
- Б вісьмастами п'ятдесятьма трьома
- В восьмисот п'ятидесяти трьох
- Г вісьмомстам п'ятдесятьом трьом
- Д восьмистах п'ятдесятьох трьох

15. Правильною є відмінкова форма числівника

- А дев'ятисот дев'яносто дев'ять
- Б дев'ятьохсот дев'яноста дев'яти
- В дев'ятистам дев'яностам дев'ятьом
- Г дев'ятьмастами дев'яноста дев'ятьма
- Д дев'ятьомстам дев'яноста дев'ятьом

16. Правил уживання великої літери дотримано в рядку

- А Міністерство оборони України, Президент України
- Б Декларація прав людини, орден Княгині Ольги
- В Українська православна церква, вербна неділя
- Г Конституційний Суд України, День Шахтаря
- Д Голова Верховної Ради України, епоха Бароко

17. Правил уживання великої літери та лапок дотримано в рядку

- А Версальський мир, святкування Івана Купала
- Б Збройні сили України, сузір'я «Великий Віз»
- В Свято Воскресіння Господнього, князь Олег Віщий
- Г Донецький Національний університет, майдан Свободи
- Д «Кирило-Мефодіївське» братство, епоха середньовіччя

18. Правил уживання великої літери та лапок дотримано в рядку

- А вулиця «Гоголівська», станція метро «Олімпійська»
- Б вулиця Ярославів вал, Генеральний прокурор України
- В Палац урочистих подій, Національний Банк України
- Г Інститут української мови, Південно-Західна залізниця
- Д газета «Україна молода», будинок Дитячої творчості

19. Правил уживання великої літери та лапок дотримано в рядку

- А храм Різдва Пресвятої Богородиці, Унівська Лавра
- Б місто Біла Церква, Товариство Екологів України
- В народний депутат України, королівство Швеція
- Г Державний Прапор України, Свято рідної мови
- Д станція «Здолбунів», страхова компанія «Оранта»

20. Правил уживання великої літери та лапок дотримано в рядку

- А кондитерська фірма «Рошен», Бог Посейдон
- Б видавництво «Глобус», держава Київська русь
- В Сократова мудрість, «Володимирський» собор
- Г Трипільська культура, Прем'єр-міністр України
- Д газета «Україна молода», князівна Либідь

21. Уподібнення приголосних відбувається в усіх словах рядка

- А свято, подружці, ллється
- Б кінський, милуєшся, доріжка
- В камінчик, кузня, екзамен
- Г мороз, кігті, боротьба
- Д козацький, селянський, зшити

22. На перший склад падає наголос у слові

- А вітчим
- Б засуха
- В нести
- Г подруга
- Д дочка

23. На перший склад падає наголос у слові

- А решето
- Б котрий
- В течія
- Г жалюзі
- Д ознака

24. На перший склад падає наголос у слові

- А колесо
- Б перепис
- В фартух
- Г новий
- Д оптовий

25. На другий склад падає наголос у слові

А занесло

Б каталог

В кропива

Г одинадцять

Д ненависть

1. До одного роду належать усі іменники в рядку

- А Делі, Чернівці, Мехіко
- Б Стамбул, Сочі, Чикаго
- В Сена, Дністер, Міссурі
- Г Нікарагуа, Китай, Чилі
- Д Токіо, Сухумі, Онтаріо

2. До одного роду належать усі іменники в рядку

- А Хоккайдо, Париж, Калахарі
- Б Прип'ять, Умань, Ай-Петрі
- В Керч, Сибір, Кіліманджаро
- Г Сурамі, Балі, Севастополь
- Д Вашингтон, Огайо, Кутаісі

13. До одного роду належать усі іменники в рядку

- А важіль, синтез, Прут, Алжир
- Б веремія, сузір'я, стаття, сутінь
- В комашня, цуценя, харчо, рагу
- Г лівша, роззява, забудько, тріо
- Д коралі, цунамі, граблі, гроші

4. Правильно поєднано всі прикметники з іменниками в рядку

- А кумедне кенгуру, картопляне пюре, красиве панно
- Б довгий тунель, важка путь, перспективний інженер
- В багатолюдне Сочі, малий соня, старовинний піаніно
- Г непосидючий хлоп'я, молода леді, лікувальне алое
- Д убога сирота, повноводе Конго, кольорове драже

5. Правильно поєднано всі прикметники з іменниками в рядку

- А старовинний Осло, духмяне какао, яскраве кімоно
- Б львівська пані, надокучлива цеце, смачне кольрабі
- В вітальний туш, рожевий фламінго, малий нікчема
- Г яскрава гуаш, цікаве інтерв'ю, прозора шампунь
- Д завітчана Умань, вчена ступінь, другий степінь

6. Літеру е треба писати на місці пропуску в слові

- А сил..вий
- Б кисн..евий
- В нафт..вий
- Г двошар..вий
- Д сторож..вий

7. Літеру є треба писати на місці пропуску в слові

- А га..вий
- Б січн..вий
- В левко..вий
- Г мігрєн..вий
- Д пол..вий

8. Літеру о треба писати на місці пропуску в слові

- А алич..вий
- Б ситц..вий
- В чутт..вий
- Г кварц..вий
- Д полудн..вий

9. Літеру о треба писати на місці пропуску в слові

- А циліндр..вий
- Б замш..вий
- В місяц..вий
- Г туш..вий
- Д нікел..вий

10. За допомогою суфікса -ов- утворюються прикметники від усіх іменників рядка

- А куля, ґрунт
- Б плащ, груша
- В пісок, вишня
- Г сіль, галузь
- Д вісь, мигдаль

11. Звук [й] є в кожному слові рядка

- А ярус, лінія, юність, боєць
- Б буря, кальцій, мрія, єдність
- В іній, сюжет, більярд, клятва
- Г поет, історія, сяйво, юрмитися
- Д ювілей, літній, узлісся, в'єтнамець

12. М'який приголосний є в кожному слові рядка

- А земля, сідло, місто, вогонь
- Б потік, небеса, ряд, яровина
- В крамниця, бюро, м'ясо, льон
- Г звичай, юрта, таксі, свято
- Д лікар, сесія, чітко, діти

13. Глухий приголосний є в кожному слові рядка

- А світанок, міць, боротьба, вогнище
- Б пальма, юнак, голуб, вочевидь
- В дзьоб, затишок, сонце, донька
- Г чудо, соловей, вулиця, вокзал
- Д просьба, легко, книга, фігура

14. Шиплячий приголосний є в кожному слові рядка

- А межа, ходжу, печальний, щастя
- Б юшка, служба, хвороба, борщик
- В цілий, ячмінний, кожух, шприц
- Г заріччя, жолудь, джміль, пісня
- Д вуж, зачарувати, шепіт, фіранка

15. Звук [з] є в кожному слові рядка

- А зустріч, зірка, приказка, Різдво
- Б знахідка, слизько, дзвіночок, зона
- В фазан, резюме, азимут, вазон
- Г береза, з'явитися, в'язати, зрости
- Д князь, березень, аналіз, привозити

16. Синонімічним є ряд слів

- А автострада, траса, шосе, шасі, магістраль
- Б мужній, безстрашний, хоробрий, сміливий, відчайдушний
- В відстоювати, обороняти, боронити, пересилювати, захищати
- Г заплаканий, смутний, замріяний, опечалений, невеселий
- Д повсякчас, повік-віки, завжди, постійно, невгамовно

17. Доберіть синоніми до поданих слів

Слово	Синонім
1 засновувати	А видавати
2 співвідноситися	Б відповідати
3 таланити	В організовувати
4 публікувати	Г практикувати
	Д щастити

18. Синоніми виділено в реченні

- А Я знаю вас, я не скажу нікому, що ми давно не вороги, а друзі.
Б Що засне, а що й розбудиться, чорний сон віків не збудиться.
В Не забувайте незабутнє, воно вже інеєм взялось!
Г По самісінький горизонт насій собі клопотів і гризот.
Д Чи ж неповторне можна повторити?

19. Антоніми виділено в реченні

- А Навіщо вам мандрівний менестрель, коли живеться зручно і осідло?
Б У твоєму місті вечір, а вогні такі холодні і безцеремонні.
В Між нами ніч — глибока і густа — така коротка, а здається віком.
Г Загляне ніч буденно і казково у душу, як в розколотий горіх.
Д Тримати слово і удар тримати — що ще не вміє ми у цім житті?

20. Антоніми виділено в реченні

- А Це просто осінь, осінь восени.
Б Ми ніби і мудріші, і багатші, але щасливих менше на землі.
В І знову день печально і пророчо згорає у призахіднім вогні.
Г Час — жорстока ріка, та шукатиму брід, щоб вернутись печальною притчею.
Д На тлінну стеблиночку пам'яті нанизано вічність і мить.

21. Поручено граматичну норму на позначення часу в рядку

- А десять хвилин на третю
Б три години п'ять хвилин
В пів на дванадцяту
Г чверть до одинадцятої
Д двадцять по другій

22. Поручено граматичну норму на позначення часу в рядку

- А без п'ятнадцяти шоста
Б за п'ятнадцять шоста
В п'ятнадцять хвилин до шостої
Г чверть до шостої
Д сімнадцята година сорок п'ять хвилин

23. Поручено граматичну норму на позначення часу в рядку

- А п'ять хвилин до восьмої
Б десять хвилин на дев'яту
В десять по восьмій
Г пів на восьму
Д вісім годин тридцять хвилин

24. Поручено граматичну норму на позначення часу в рядку

- А рівно одинадцята
Б п'ять хвилин після двох
В за двадцять сьома
Г чверть на третю
Д десять по першій

25. Порушено граматичну норму на позначення часу в рядку

А пів на дванадцяті

Б третя година десять хвилин

В двадцять хвилин сьомої

Г двадцять на десяту

Д п'ять хвилин по другій

1. У прямому значенні вжито обидва прикметники в рядку

- А залізна покрівля, залізна воля
- Б чиста криниця, чиста совість
- В золотий перстень, золотий зливоч
- Г срібна ложка, срібне волосся
- Д спокійне серце, спокійне озеро

2. Виділене слово вжито в прямому значенні в реченні

- А За вікном танцюють сніжинки.
- Б А вівчар жене отару плаєм.
- В Мовчать засніжені дерева.
- Г Старезну думу думають ліси.
- Д Скоро серпень прибуде ясний.

3. Виділене слово вжито в прямому значенні в реченні

- А Онде балочка весела, в ній хороші, красні села.
- Б Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття.
- В Так гірко відати, що юність відцвіла!
- Г А місяць липень луги покосить.
- Д Як тебе не любити, Києве мій!

4. Виділене слово вжито в переносному значенні в реченні

- А Я стужився, мила, за тобою.
- Б Хай правда по світу полине.
- В Од дихання мого тихий мак обліта.
- Г І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала.
- Д Ти ізнов мені снишся на стежці гіркої розлуки.

5. Загальновживаними є всі слова рядка

- А земля, золотий, вуйко, співати
- Б світлий, весілля, книга, погляд
- В кіно, барвистий, часто, палігрим
- Г влада, співаючи, міністр, десниця
- Д переказувати, аваль, приїзд, синій

6. З великої літери треба писати прикметник словосполучення

- А Ш(ш)евченківський стиль
- Б Ш(ш)евченківська премія
- В Ш(ш)евченківська земля
- Г Ш(ш)евченківська тематика
- Д Ш(ш)евченківська епоха

7. Власну назву треба брати в лапки в усіх рядках, ОКРІМ

- А цукерки Карпати
- Б видавництво Свічадо
- В урочище Нечимне
- Г кінофільм Земля
- Д товариство Просвіта

8. Власну назву треба брати в лапки в усіх рядках, ОКРІМ

- А священний Коран
- Б зупинка Таврійський університет
- В Шевченків Кобзар
- Г опера Тарас Бульба
- Д літак Мрія

9 Обидві власні назви треба писати в ланках у рядку

- А село Веселе, фабрика Світоч
- Б роман Плаха, печиво Сюрприз
- В готель Харків, дівчина Марійка
- Г холодильник Норд, місто Острог
- Д станція Фастів, газета Експрес

10. Орфографічну помилку (велика — мала літера) допущено в рядку

- А Миколин ноутбук, Миколаївська область
- Б прокрустове ложе, булгаківський стиль
- В київські каштани, Київський метрополітен
- Г гоголівський гумор, шевченківські свята
- Д Святогірська лавра, монастирська будівля

11. Правильною є відмінкова форма числівника

- А чотириста вісімдесятьох п'яти
- Б чотирьохсот восьмидесята двох
- В чотирьомстам восьмидесяти двом
- Г чотирьомастами вісімдесятьома двома
- Д (у) чотирьохстах вісімдесяти двох

12. Правильною є відмінкова форма числівника

- А п'ятиста дев'яноста семи
- Б п'ятистам дев'яностам сімом
- В п'ятьмастами дев'яноста сьома
- Г п'ятьомастами дев'яностами сімома
- Д п'ятьохстах дев'яноста сімох

13. Правильною є відмінкова форма числівника

- А семистами сорока п'ятьма
- Б семистам сорокам п'ятьом
- В сімохсот сорока п'яти
- Г (у) семистах сорока п'яти
- Д сімомстам сорока п'ятьом

14. Правильною є відмінкова форма числівника

- А вісімсот п'ятдесяти трьох
- Б вісьмастами п'ятдесятьма трьома
- В восьмисот п'ятидесяти трьох
- Г вісьмомстам п'ятдесятьом трьом
- Д восьмистах п'ятдесятьох трьох

15. Правильною є відмінкова форма числівника

- А дев'ятисот дев'яносто дев'ять
- Б дев'ятьохсот дев'яноста дев'яти
- В дев'ятистам дев'яностам дев'ятьом
- Г дев'ятьмастами дев'яноста дев'ятьма
- Д дев'ятьомстам дев'яноста дев'ятьом

16. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка

- А воскресі(н/nn)я, жада(н/nn)ий, доні(с/сс)я
- Б бездорі(ж/жж)я, місь(к/кк)ом, спресо(н/nn)я
- В ми(т/тт)ю, дотепніс(т/тт)ю, здорове(н/ин)ий
- Г пла(т/тт)я, благослове(н/nn)ий, освяче(н/nn)ий
- Д студе(н/nn)ий, не(в/вв)ічливий, пісе(н/nn)ий

17. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка

А блаки(т/тт)ю, сестри(ч/чч)ин, пі(д/дд)анство
Б ста(т/тт)ями, безсмер(т/тт)я, нездола(н/нн)ий
В ста(т/тт)ей, подоро(ж/жж)ю, страй(к/кк)ом
Г народже(н/нн)ий, довкі(л/лл)я, пі(в/вв)ідра
Д передбуря(н/нн)ий, зві(д/лд)аля, ро(з/зз)утися

18. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка

А ві(д/дд)звеніти, щода(н/нн)ик, завда(н/нн)ь
Б числе(н/нн)ий, шале(н/нн)ий, незмі(н/нн)ий
В попідти(н/нн)ю, скля(н/нн)ий, о(б/бб)ризкати
Г гости(н/нн)ість, бо(в/вв)аніти, (л/лл)яний
Д Га(н/нн)а, Маріа(н/нн)а, Боґда(н/нн)а

19. Прочитайте фрагмент поезії (цифри в дужках позначають наступне слово).

Не всі на світі радощі (1)свясце(н/нн)і —
Є радощі, (2)народже(н/нн)і з (3)прокля(т/тт)ь:
Коли, метнувши громи (4)навіже(н/нн)і,
Став Єву Бог із раю (5)проґа(н/нн)ять.

Подвоєні літери треба писати в слові, позначеному цифрою

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

20. Прочитайте фрагмент поезії (цифри в дужках позначають наступне слово).

Я йшов і йшов по синім (1)узбере(ж/жж)і,
Мовчали гордо скелі (2)кам'я(н/нн)і.
Лиш паморозь (3)осі(н/нн)я на (4)вбра(н/нн)і
Та сутінки і (5)маре(н/нн)я нічні
Мене назад вернути закликали

21. Закінчення -уть (-ють) у 3 особі множини мають обидва дієслова рядка

А сміятися, іржати
Б сидіти, хвилюватися
В залишитися, нести
Г спати, боротися
Д висвітлити, грати

22. Закінчений -уть (-ють) у 3 особі множини мають обидва дієслова рядка

А боятися, молоти
Б вибачити, кликати
В возити, в'язати
Г охрестити, напоїти
Д хотіти, полити

23. Закінчення -ать (-ять) у 3 особі множини мають обидва дієслова рядка

А сваритися, бачити
Б платити, плакати
В водити, чесати
Г славитися, лизати
Д колахати, сходити

24. Закінчення -ать (-ять) у 3 особі множини мають обидва дієслова рядка

А ворухити, сипати

Б стелити, хвалити

В каятися, різати

Г чистити, жаліти

Д молоти, веліти

25. Помилку в написанні особового закінчення дієслова допущено в рядку

А працюєш, сидять

Б хочуть, знаєте

В стоять, клеїте

Г чуєш, колемо

Д плачеш, сиплеш

У місто, де світилися вогні.

Б 2

В 3

Г 4

Д 5

ЕТАЛОНИ ВІДПОВІДЕЙ

ВАРІАНТ 1									
1 А	2 Д	3 Б	4 Г	5 Д	6 Г	7 А	8 Д	9 Г	10 Б
11 А	12 Д	13 Д	14 Г	15 Б	16 Б	17 В	18 Д	19 А	20 В
21 В	22 Б	23 Д	24 Б	25 Б					

ВАРІАНТ 2									
1 Д	2 Б	3 А	4 Г	5 В	6 В	7 А	8 В	9 Б	10 Г
11 Б	12 Д	13 В	14 Г	15 Б	16 Д	17 Г	18 Д	19 Б	20 Д
21 Д	22 А	23 Г	24 Д	25 В					

ВАРІАНТ 3									
1 В	2 Б	3 Д	4 Б	5 Б	6 Г	7 Б	8 Д	9 Б	10 В
11 А	12 Д	13 Г	14 А	15 В	16 Б	17 1) В 2) Б 3) Д 4) А	18 Г	19 Г	20 Д
21 1) А 2) Г 3) Д 4) В	22 1) Г 2) А 3) Б 4) В	23 А	24 В	25 Б					

ВАРІАНТ 4									
1 В	2 Б	3 Д	4 Б	5 Б	6 А	7 Б	8 Б	9 А	10 В
11 А	12 Г	13 Д	14 А	15 Г	16 Б	17 А	18 Г	19 А	20 Б
21 В	22 А	23 В	24 Г	25 Б					

ВАРІАНТ 5									
1 А	2 Д	3 Г	4 А	5 В	6 Г	7 Б	8 Д	9 Б	10 В
11 Б	12 Д	13 В	14 Г	15 Б	16 Д	17 Г	18 Д	19 Б	20 Д
21 А	22 Д	23 А	24 Б	25 Б					

ВАРІАНТ 6									
1. В	2. Б	3. В	4. Д	5. А	6. В	7. В	8. Б	9. Д	10. Б
11. Б	12. А	13. Д	14. Б	15. Г	16. Д	17. Г	18. А	19. Д	20. Г
21. Б	22. А	23. Д	24. Д	25. Г					

ВАРИАНТ 7									
1 А	2 Б	3 В	4 Г	5 Г	6 Б	7 В	8 Г	9 А	10 А
11 А	12 Г	13 Д	14 А	15 Г	16 Б	17 1) Б 2) Б 3) Д 4) А	18 Г	19 Г	20 Д
21 1) А 2) Г 3) Д 4) В	22 1) Г 2) А 3) Б 4) В	23 А	24 Б	25 Б					

ВАРИАНТ 8									
1 Д	2 Д	3 В	4 А	5 В	6 Г	7 Г	8 Д	9 Г	10 Б
11 Д	12 В	13 Г	14 Б	15 Г	16 А	17 А	18 Г	19 Г	20 Д
21 А	22 Г	23 А	24 А	25 Д					

ВАРИАНТ 9									
1 Д	2 Б	3 А	4 Б	5 В	6 Б	7 В	8 Г	9 А	10 А
11 А	12 Г	13 Д	14 А	15 Г	16 Б	17 1) Б 2) Б 3) Д 4) А	18 Г	19 Г	20 Д
21 Б	22 А	23 Д	24 Б	25 В					

ВАРИАНТ 10									
1 В	2 Б	3 Д	4 Б	5 Б	6 Б	7 В	8 А	9 Б	10 Г
11 Д	12 В	13 Г	14 Б	15 Г	16 Б	17 А	18 Г	19 А	20 Б
21 А	22 Д	23 А	24 Б	25 Б					

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

УКРАЇНСЬКА МОВА

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 «Медсестринство», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», 221 «Стоматологія»
Освітньо-професійна програма	«Сестринська справа», «Акушерська справа», «Лабораторна діагностика», «Стоматологія», «Стоматологія ортопедична»
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Групи	I МСф 1,2,3 (1 бр.), I МСф 6, II МСф 1-6, II АКф, II ЛДф, II СТф, II СОф
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Циклова комісія загальноосвітніх дисциплін
Викладач курсу	Москалюк Ірина Романівна - викладач другої категорії
Контактна інформація викладача	Е. mail: moskaliuk.i@lma.edu.ua Група у WhatsApp, Moodle
Сторінка курсу в Moodle	https://vl.lma.edu.ua/course/view.php?id=547
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet.
Опис навчальної дисципліни	Загальна кількість годин – 140 Рік підготовки – 1-й, 2-й Семестр – 1-2-3 Комбіновані заняття – 126 Тематичні атестації - 14
Коротка анотація курсу	<i>Дисципліна «Українська мова» є нормативною дисципліною Державного стандарту загальної середньої освіти.</i> У контексті ключових підходів сучасної освіти (компетентнісний, особистісно орієнтований і діяльнісний) предмет «Українська мова» є засобом розвитку й соціалізації студентів, становлення їх як особистостей і громадян своєї країни. Здобуті у процесі навчання української мови знання, набуті вміння й навички мають бути опорою, яка дасть змогу реалізувати себе в житті, стати носіями культури свого народу, ініціаторами віднов-

	лення й збереження найкращих культурних традицій свого народу. Сучасне навчання є компетентнісним, а отже орієнтованим не на засвоєння визначеного обсягу знань, а передусім на пізнання життєвих реалій, у яких ці знання мають значення. <i>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Українська мова» є сучасна українська літературна мова в її стильових різновидах.</i>
Мета та цілі курсу	<i>Метою вивчення навчальної дисципліни є:</i> формування компетентного мовця, національно свідомої, духовно багатой мовної особистості. формування ціннісного ставлення до української мови як державної мови України; формування предметної і ключових компетентностей; формування духовного світу учнів, цілісних світоглядних уявлень, системи загальнолюдських, національних, особистісних ціннісних орієнтирів; навчання засобами мови пізнавати світ, облаштовувати гармонійне співіснування в ньому, зберігати й передавати культурні набутки, виражати емоції й почуття, розв'язувати життєві проблеми; формування мовленнєвої культури, раціональної мовленнєвої поведінки; розвиток логічного і критичного мислення, творчої уяви; формування мовного смаку, мовного чуття і мовної стійкості, сприяння усвідомленню краси й естетики української мови. Згідно до вимог освітньої програми студенти повинні знати: - будувати діалог залежно від цілей спілкування й соціального контексту; - надавати висловленню сенсу і змісту засобами лексики, фразеології й граматики; - ініціювати, підтримувати, розвивати й завершувати спілкування; налагоджувати гармонійні стосунки з людьми; - суть понять «лексикографія», «словник», «довідник», «довідкова література»; - основні типи словників; - суть понять «норма», «орфоепія», «орфоепічна помилка», «орфоепічна норма», «милословність», «наголос», «логічний наголос»; - правила українського правопису; - з норми вживання самостійних та службових частин мови в усному та писемному мовленні; - суть понять «метафора», «метонімія», «антитеза», «градація», «повторення», «риторичне запитання»; - правила побудови складних речень; вміти: - орієнтуватися у ситуаціях спілкування; - бути переконливим у своїх висловленнях, бажаним співрозмовником, привабливим і впливовим оратором; - систематизувати, зіставляти, аналізувати, узагальнювати й використовувати інформацію, яка міститься в лексикографічних джерелах, довідниках, ресурсах мережі Інтернет.

- користуватися у разі потреби, лексикологічними джерелами, виділяти необхідну інформацію з лексичних словників різного типу (тлумачного, словника синонімів, антонімів, іншомовних слів, фразеологічного та ін.) і довідників, у тому числі мультимедійних;
- висловлювати припущення про достовірність наявної інформації;
- пояснювати загальні принципи класифікації словникового складу української мови;
- пояснювати найпоширеніші випадки порушення лексичної норми;
- визначати роль і стилістичні можливості вивчених лексичних одиниць, комунікативно доцільно використовувати їх у власному мовленні;
- визначати роль і доречність використання фразеологічних засобів мови, стилістичну функцію їх;
- використовувати лексичну синонімію як засіб виправлення невинуватених повторів, як засіб зв'язку речень у тексті;
- правильно й доречно використовує фразеологізми відповідно до стилістичного забарвлення їх;
- усвідомлювати важливість дотримання орфографічної норми для сучасного компетентного мовця;
- з'ясовувати суть понять «орфографічна норма», «орфограма», «орфографічна помилка», «орфографічний словник»;
- усвідомлювати важливість дотримання орфографічної норми для сучасного компетентного мовця;
- виявляти й пояснювати порушення орфографічної норми;
- працювати з орфографічним словником;
- виявляти й аналізувати порушення морфологічних норм;
- додержуватися правил написання відмінкових закінчень відмінюваних частин мови;
- коментувати норми використання самостійних і службових частин мови та узгодження їх, покликаючись на правила та граматичні закономірності слововживання;
- самостійно формулювати визначення поняття «морфологічна норма»;
- пояснювати причини й закономірності вживання певних словоформ;
- усвідомлювати зв'язок морфологічної норми з лексичним значенням слова;
- пояснювати правопис окремих словоформ, узгодження та вживання їх через лексичне та граматичне значення їх;
- розуміти суть понять «синтаксична норма», «синтаксичне керування», «синтаксична помилка»;
- усвідомлювати важливість синтаксичних умінь для розвитку мислення й мовлення;

	- розуміти суть понять «пунктуаційна норма», «розділові знаки»; - усвідомлювати важливість пунктуаційної грамотності; - називати правила поставлення розділових знаків; - розуміти суть понять «стиль», «стилістична норма», «стилістична помилка»; - знаходити у тексті стилістично забарвлені морфологічні засоби, варіанти граматичних форм; - розрізняти відтінки значень простих речень; - знаходити у реченні стилістично забарвлені засоби простого і складного речення; - називати види стилів і розрізняти їх.
Компетентності і результати навчання, які формує дисципліна	1. Готовність (здатність) студентів засобами української мови успішно взаємодіяти у процесі розв'язання типових для віку життєвих проблем; сформоване ціннісне ставлення до мови свого народу, наявність досвіду послуговування державною мовою. 2. Готовність (здатність) реалізовувати різноманітні комунікативні наміри у широкому діапазоні особистісних, соціальних і культурних контекстів. 3. Здатність (готовність) розуміти навколишнє інформаційне середовище, самостійно шукати, добирати й критично аналізувати необхідну інформацію, трансформувати, зберігати та транслювати її й діяти відповідно до своїх цілей і прийнятої в суспільстві комунікаційної етики. 4. Здатність і внутрішня потреба самостійно здобувати знання і формувати вміння відповідно до поставлених цілей з метою самовдосконалення й самореалізації. 5. Усвідомлення громадянської повинності й відповідальності, здатність до реалізації громадянських прав і обов'язків. 6. Утілення ідей у сферу економічного життя, розв'язування конфліктних ситуацій, прийняття рішень; 7. Здатність студента усвідомлено сприймати надбання культури як цінність, аналізувати й оцінювати досягнення національної та світової культури, орієнтуватися в культурному та духовному контексті сучасного суспільства, застосовувати традиційні для культури українського народу методи самовиховання. 8. Здатність розумно й раціонально користуватися природними ресурсами, усвідомлене ставлення до ролі довкілля для життя й здоров'я людини; готовність виявляти активну життєву позицію в питаннях захисту довкілля, дотримуватися здорового способу життя й пропагувати його. 9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у ро-

	звітку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та здорового способу життя. 11. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, самостійно підвищувати загальномовну компетентність, збагачувати словниковий запас термінологічною, фаховою лексикою. 12. Здатність спілкуватися іноземною мовою, накопичувати досвід культури спілкування, прийнятий в сучасному цивілізованому світі. 13. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології, самостійно підвищувати інформаційну грамотність. 14. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх в практичних ситуаціях. 15. Здатність виявляти, критично оцінювати та вирішувати життєво та професійно-важливі проблеми. 16. Здатність до міжособистісної взаємодії, обміну з колегами, міжнародними партнерами новими ідеями, інтересами з метою налагодження спільної професійної діяльності.
Політика курсу	Дотримання принципів академічної доброчесності: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання, атестації; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмових роботах студента є підставою для їх не зарахування викладачем. Дотримання принципів та норм етики. Під час занять здобувачі фахової передвищої освіти діють на позиціях академічної доброчесності, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами. Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених і визначених для виконання усіх видів робіт. Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається за індивідуальним графіком. Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поваж-

ної причини.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I СЕМЕСТР		
1.	Вступ. Лексикографія Сучасні лексикографічні джерела: словники, довідкова література (у числі на електронних носіях). Інформативна й нормативна функції їх. Основні типи словників. Довідкові медіаресурси.	2
2.	Поняття норми в сучасній українській літературній мові Нормативне й ненормативне мовлення. Типи норм.	2
3.	Лексична норма Лексична помилка. Лексичне значення слова. Слово і контекст; залежність значень слова від контексту.	2
4.	Розвиток мовлення. Написання есе.	2
5.	Лексичні й фразеологічні синоніми, антоніми. Синонімічне багатство української мови. Пароніми. Запобігання помилок у вживанні паронімів.	2
6.	Найпоширеніші випадки порушення лексичної норми. Кальки з інших мов, недоречне вживання українських слів у невласливому їм значенні.	2
7.	Основні групи фразеологізмів, багатозначність, синонімія й антонімія фразеологізмів. Уживання слів у фразеологізмах відповідно до їхнього стилістичного забарвлення. Контрольна робота.	2
8.	Практична риторика. Риторика як мистецтво, наука й навчальна дисципліна. Роль риторики в сучасному світі	2
9.	Особистість мовця (чарівність, артистизм, упевненість у собі, щирість, обізнаність, об'єктивність, доброзичливість). Риси гарного співрозмовника. Вимоги до мовлення оратора. Комунікативний стан мовця.	2
10.	Текст як одиниця спілкування. Етапи підготовки тексту виступу. Види читання і записування тексту виступу. Есе.	2
11.	Ефективність мовлення. Стратегія і тактика мовленнєвої поведінки. Комунікативний намір. Мовленнєвий вчинок. Мовленнєва подія.	2

12.	Орфоепічна норма Орфоепічна помилка. Орфоепічний словник. Поняття милозвучності. Чергування у//в, і//й як засіб милозвучності.	2
13.	Основні правила вимови голосних звуків. Основні правила вимови приголосних звуків.	2
14.	Наголос. Основні правила наголошування слів. Нормативний наголос. Варіантне наголошування слів в українській мові. Словорозрізнявальний наголос. Тематичне оцінювання	2
15.	Орфографічна норма Орфограма. Орфографічна помилка. Орфографічний словник. Принципи української орфографії.	
16.	Апостроф. Позначення м'якості приголосних.	
17.	Чергування голосних. Чергування приголосних в українській мові. Тематичне оцінювання	
	Разом за I СЕМЕСТР:	34
II СЕМЕСТР		
1.	Зміни приголосних при збігові їх у процесі словотворення.	2
2.	Спрощення приголосних. Подвоєння та подовження приголосних.	2
3.	Правопис префіксів. Правопис суфіксів.	2
4.	Уживання великої літери. Правила перенесення слів із рядка в рядок.	2
5.	Написання складних слів разом, окремо, з дефісом	2
6.	Написання слів іншомовного походження. Правило «дев'ятки».	2
7.	Складні випадки написання прізвищ. Складні випадки написання географічних назв	2
8.	Розрізнення прислівників і співзвучних сполук (збоку – з боку, зрештою – з рештою, всередині – в середині тощо). Правила написання їх	2
9.	Написання не, ні з різними частинами мови Правила графічних скорочень слів.	2

	Розвиток мовлення. Написання есе.	
10.	Тематична контрольна робота. Орфографічна норма.	2
11.	Морфологічна норма Морфологічна помилка. Іменник. Рід іменників (складні випадки узгодження роду іменників типу кір, дріб, біль, нежить, пил, степ, ступінь, путь та ін. з іншими частинами мови).	2
12.	Закінчення іменників I відміни в орудному відмінку.	2
13.	Закінчення іменників чоловічого роду II відміни в родовому відмінку	2
14.	Закінчення іменників III відміни в орудному відмінку. Словозміна іменників IV відміни.	2
15.	Особливості кличного відмінка. Розвиток мовлення. Написання есея	2
16.	Творення й відмінювання чоловічих та жіночих імен по батькові. Морфологічна помилка (повторення й узагальнення).	2
17.	Тематична контрольна робота. Морфологічна норма (тестові завдання)	2
18.	Практична риторика Суперечка як вид комунікації. Різновиди суперечки. Правила ведення суперечки. Аргументи й докази. Полемічні прийоми.	2
19.	Мистецтво відповідати на запитання. Розвиток мовлення. Діалог.	2
20.	Мовна стійкість як ключова риса національномовної особистості. Поняття мовної стійкості. Джерела, що живлять мовну стійкість	2
21.	Практична риторика Засоби мовного вираження промови. Метафора, метонімія, їхня роль у мовленні	2
22.	Риторичні фігури (антитеза, градація, повторення, риторичне запитання, звернення, порівняння).	2
23.	Тематичне оцінювання. Розвиток мовлення. Контрольний есей.	2
24.	Морфологічна норма Прикметник. Відмінкові закінчення прикметників.	2

	Вищий і найвищий ступені порівняння прикметників.	
25	Синонімічні способи вираження різного ступеня ознаки, використання прислівників дуже, вельми, занадто, мало, вкрай, зовсім, особливо, трохи, дещо, злегка та ін.	2
26	Прислівник. Ступені порівняння. Прикметники, що перейшли в іменники.	2
27	Числівник. Складні випадки узгодження й відмінювання числівника.	2
28	Дієслово, дієслівні форми. Складні випадки словозміни дієслів Паралельні форми вираження наказового способу дієслів 1 та 2 особи множини.	2
29	Активні й пасивні дієприкметники. Тематичне контрольне оцінювання	2
30	Синтаксична норма Поняття синтаксичної норми. Синтаксична помилка.	2
31	Складні випадки синтаксичного узгодження (УПА засвідчила; до міста Старий Самбір; у місті Чернівці). Складні випадки і варіанти синтаксичного керування	2
32	Уживання прийменників в і на з географічними назвами і просторовими іменниками	2
33	Словосполучення з прийменниками в(у), при, за, із-за (посіяти у дощ; працювати в бібліотеці; росте при дорозі; за часів Мазепи; за активної підтримки). Вживання похідних сполучників.	2
34	Варіанти граматичного зв'язку підмета й присудка	2
35	Пасивні конструкції з дієсловами на –ся. Синтаксичні конструкції з формою на -но, -то. Тематичне оцінювання (тестові завдання).	2
	Разом за II СЕМЕСТР:	76
	Всього:	104

III СЕМЕСТР		
1.	Синтаксична норма Порядок слів у реченні. Односкладні й неповні речення.	2

2.	Прості ускладнені речення. Правила побудови складних речень.	2
3.	Логічні помилки в складних реченнях. Розвиток мовлення. Написання есея.	2
4.	Пунктуаційна норма Пунктуаційна помилка.	2
5.	Тире між підметом і присудком у простому реченні.	2
6.	Розділові знаки у простих реченнях, ускладнених звертаннями	2
7.	Розділові знаки у простих реченнях, ускладнених відокремленими означеннями, прикладками, обставинами.	2
8.	Розділові знаки у простих реченнях, ускладнених вставними словами і реченнями. Тематичне контрольне оцінювання.	2
9.	Пунктуаційна норма Кома в складному реченні. Крапка з комою у складному реченні.	2
10.	Двокрапка у складному реченні. Тире у складному реченні.	2
11.	Розділові знаки при прямій мові.	2
12.	Тематична контрольна робота	2
13.	Стилістична норма Стилістична помилка. Стилістичне використання багатозначних слів і омонімів, синонімів, антонімів і паронімів. Стилістичні особливості слів іншомовного походження.	2
14.	Стилістичне забарвлення лексики. Книжна й розмовна лексика. Оцінна лексика. Стилістична роль неологізмів і застарілої лексики. Розвиток мовлення. Усний переказ. Написання есе.	2
15.	Стилістичне забарвлення фразеологізмів. Виразальні можливості фразеологізмів. Стилістичні особливості засобів словотвору. Стилістичні особливості ча-	2

	СТИН МОВИ.	
16.	Вимоги до вживання синтаксичних одиниць у різних стилях. Розвиток мовлення. Переказ тексту з творчим завданням.	2
17.	Практична риторика Інформаційні жанри (представлення, пояснення, інструкція, повідомлення) Діалогічні жанри (бесіда, телефонна розмова, листування).	2
18.	Оцінювальні жанри (похвала, осуд, рецензія, характеристика). Етикетні жанри (привітання, вибачення). Тематичне контрольне оцінювання	2
	Разом за І СЕМЕСТР:	36
		Всього 140

Література та електронні джерела для вивчення дисципліни	Основна література (підручники): Електронні підручники: Українська мова (рівень стандарту) підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти /Н.Б.Голуб, В.І.Новосьолова, - К.: Педагогічна думка, 2018. – 200 с. Українська мова (рівень стандарту) підручник з української мови для 11 кл закладів загальної середньої освіти/ Н.Б.Голуб та ін. - К.: Педагогічна думка, 2019. – 232 с.: іл. Джерела інформації: Хворостяний І.Г. Українська мова: лайфхаки/ І.Г. Хворостяний. – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 288 с (Серія «ЗНО без зайвої напруги»). Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: І ч./О.М.Авраменко, М.Б.Блажко. – 7-е видання; доповнене. – К.: Грамота, 2017. – 568 с. О.М.Авраменко, Т.І.Дідух, В.Ф.Чукіна. Українська мова та література. Власні висловлення. – К.: Грамота, 2016. 103 с. О.М.Авраменко. Українська мова та література. Збірник завдань у тестовій формі: II частина.– К.: Грамота, 2015. О.М.Авраменко. Українська мова та література. Збірник завдань у тестовій формі: II частина.– К.: Грамота, 2016. О.М.Авраменко. Українська мова та література. Збірник завдань у тестовій формі: II частина.– К.: Грамота, 2017. Павлів І.В. Готуємося до ЗНО: тестові завдання з української мови й літератури/ І.В.Павлів. – 2-ге вид. випр. – К.: Дивослово, 2017. – 148 с. Мультимедійні підручники: Українська мова: навчальний курс; тренажер з «Незалежного тестування»; 25 найскладніших тем, українська мова у схемах. Н.Б. Голуб, В.І. Новосьолова. «Українська мова (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти/
--	--

	Н.Б.Голуб, В.І.Новосьолова, - К.: Педагогічна думка, 2018. – 200 с. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закл. загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко. — К. : Грамота, 2018. — 208 с. 4. Українська мова та література. Тест-контроль. 11 клас https://pidruchnyk.com.ua/558-svtova-literatura-11-klas-kovbasenko-2012.html Готуємось до ЗНО: Українська мова та література (2009 - 2010) [uk] http://volodschool2.org.ua/load/5-1-0-78 Система електронного тестування «ЗНАЙКА». Українська мова. 5-11 клас http://www.znanius.com/8366.html?&L=0
Поточний та підсумковий контроль	Поточний контроль здійснюється на кожному занятті з обов'язковим виставленням оцінки за результатами роботи, фронтального індивідуального опитування та тестового контролю. Тематичні контролі роботи проводяться у вигляді письмових робіт, що складаються завдань різних рівнів складності: завдання 1-го рівня складності оцінюються у 0,5 бала (одна правильна відповідь); 2-го рівня - у 1 бал; 3-го рівня - у 3 бали. Загалом, найвища оцінка за всі правильні завдання контрольної роботи – 12 балів.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Заняття проводяться з використанням мультимедійних презентацій. У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище Moodle, Zoom, Google Meet. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальній мережі Whats App.
Необхідне обладнання	У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища Moodle. У режимі дистанційного навчання вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм Moodle, Zoom, Google Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

Критерії оцінювання результатів навчання		
Рівень	Бали	Критерії оцінювання. Характеристика складених студентами діалогів
Початковий (Бали цього рівня одержують студенти, успіхи яких у самостійному складанні діалогу поки що незначні)	1	У студента виникають значні труднощі у підтриманні діалогу. Здебільшого він відповідає на запитання лише “так” чи “ні” або аналогічними уривчастими реченнями ствердного чи заперечного характеру.
	2	Студент відповідає на елементарні запитання короткими репліками, що містять недоліки різного характеру, але сам досягти комунікативної мети не може.
	3	Студент бере участь у діалозі за найпростішою за змістом мовленнєвою ситуацією, може не лише відповідати на запитання

		співрозмовника, а й формулювати деякі запитання, припускаючись помилок різного характеру. Проте комунікативна мета досягається ним лише частково.
Середній (Балів цього рівня заслуговують студенти, які досягли певних результатів у складанні діалогу за двома—чотирма показниками з нескладної теми, але за іншими критеріями результати поки що незначні.)	4	Студент бере участь у діалозі з нескладної за змістом теми, в основному досягає мети спілкування, проте репліки його недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином ситуацію спілкування, не відзначаються послідовністю, доказовістю; трапляється чимало помилок у доборі слів, побудові речень, їх інтонуванні тощо.
	5	Студент бере участь у діалозі за нескладною за змістом мовленнєвою ситуацією, додержується елементарних правил поведінки в розмові, загалом досягає комунікативної мети, проте допускає відхилення від теми, мовлення його характеризується стереотипністю, недостатньою різноманітністю і потребує істотної корекції тощо.
	6	Студент успішно досягає комунікативної мети в діалозі з нескладної теми, його репліки загалом є змістовними, відповідають основним правилам поведінки у розмові, нормам етикету, проте їм не вистачає самостійності суджень, їх аргументації, новизни, лаконізму в досягненні комунікативної мети, наявна певна кількість помилок у мовному оформленні реплік тощо.
Достатній (Балів цього рівня заслуговують студенти, які самостійно, у цілому вправно за більшістю критеріїв склали діалог з теми, що містить певну проблему, продемонстрували належну культуру спілкування, проте за деякими з критеріїв (від 2-х до 4-х) їх мовлення ще містить певні недоліки.)	7	Діалогічне мовлення студента за своїм змістом спрямовується на розв'язання певної проблеми, загалом є змістовним, набирає деяких рис невимушеності; з'являються елементи особистісної позиції щодо предмета обговорення, правила спілкування в цілому додержуються, але ще є істотні недоліки (за 4-ма критеріями): невисокий рівень самостійності й аргументованості суджень, можуть траплятися відхилення від теми, помилки в мовному оформленні реплік тощо.
	8	Студент загалом вправно бере участь у діалозі за ситуацією, що містить певну проблему, досягаючи комунікативної мети, висловлює судження і певною мірою аргументує їх за допомогою загальновідомих фактів, у діалозі з'являються елементи оцінних характеристик, узагальнень, що базуються на використанні прислів'їв і приказок, проте допускаються певні недоліки за кількома критеріями (3-ма).
	9	Студенти самостійно складають діалог з проблемної теми, демонструючи загалом достатній рівень вправності й культури мовлення (чітко висловлюють думки, виявляють вміння сформулювати цікаве запитання, дати влучну, дотепну відповідь, здебільшого виявляють толерантність, стриманість, коректність у разі незгоди з думкою співрозмовника), але в діалозі є певні недоліки за 2-ма критеріями, наприклад: нечітко виражається особиста позиція співбесідників, аргументація не відзначається оригінальністю тощо.
Високий (Балів цього рівня заслуговують студенти, які проде-	10	Студенти складають діалог за проблемною ситуацією, демонструючи належний рівень мовленнєвої культури, вміння формулювати думки, обґрунтовуючи власну позицію, виявляють готовність уважно і доброзичливо вислухати співрозмовника,

монстрували високу культуру спілкування, переконливо аргументуючи свої думки з приводу проблемної теми, даючи можливість висловитися партнеру по діалогу; змогли зіставити різні погляди на той самий предмет, навести аргументи “за” і “проти” в їх обговоренні тощо)		даючи можливість висловитися партнеру по діалогу; додержуються правил мовленнєвого етикету; структура діалогу, мовне оформлення реплік діалогу звичайно відповідає нормам, проте за одним із критеріїв можливі певні недоліки.
	11	Студенти складають діалог, самостійно обравши аспект запропонованої теми (або ж самі визначають проблему для обговорення), переконливо й оригінально аргументують свою позицію, зіставляють різні погляди на той самий предмет, розуміючи при цьому можливість інших підходів до обговорюваної проблеми, виявляють повагу до думки іншого; структура діалогу, мовне оформлення реплік діалогу відповідає нормам.
	12	Студенти складають глибокий за змістом і досконалий за формою діалог, самостійно обравши аспект запропонованої теми (або ж самі визначають проблему для обговорення), демонструючи вміння уважно і доброзичливо вислухати співрозмовника, коротко, виразно, оригінально сформулювати свою думку, дібрати цікаві, влучні, дотепні, переконливі аргументи на захист своєї позиції, у тому числі й з власного життєвого досвіду, зіставити різні погляди на той самий предмет; здатні змінити свою думку в разі незаперечних аргументів іншого; додержуються правил поведінки і мовленнєвого етикету в розмові.

Рівень	Бали	Характеристика змісту виконаної роботи	Грамотність	
			орфографія і пунктуація	лексична, граматична і стилістична
Початковий (Бали цього рівня одержують студенти, які не досягають значного успіху за жодним із визначених критеріїв.)	1	Студент будує лише окремі, не пов'язані між собою речення; лексика висловлювання дуже бідна.	15-16 і більше	9-10
	2	Студент будує лише окремі фрагменти висловлювання; лексика і граматична будова мовлення бідна й одноманітна.	13-14	
	3	За обсягом робота складає менше половини від норми; висловлювання не є завершеним текстом, хибує на непослідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки; лексика і граматична будова збіднені.	11-12	
Середній	4	Усне чи письмове висловлю-	9-10	7-8

(Балів цього рівня заслуговують студенти, які будують текст, що за критерієм обсягу, повноти відтворення інформації і зв'язності значною мірою задовольняє норму, але за іншими критеріями результати істотно нижчі.)		вання за обсягом складає дещо більше половини від норми і характеризується уже певною завершеністю, зв'язністю; проте є недоліки за рядом показників (до семи), наприклад: характеризується неповнотою і поверховістю в розкритті теми; порушенням послідовності викладу; не розрізняється основна та другорядна інформація; добір слів не завжди вдалий (у разі переказу — не використано авторську лексику).		
	5	За обсягом робота наближається до норми, у цілому є завершеною, тема значною мірою розкрита, але трапляються недоліки за низкою показників (до шести): роботі властива поверховість висвітлення теми, основна думка не проглядається, бракує єдності стилю та ін.	7-8	
	6	За обсягом висловлювання сягає норми, його тема розкривається, виклад загалом зв'язний, але робота характеризується недоліками за кількома показниками (до п'яти): помітний її репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий тощо.	5-6	
Достатній (Балів цього рівня заслуговують студенти, які досить вправно будують текст за більшістю критеріїв, але за деякими з них ще припускають недоліків.)	7	Студент самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст (у разі переказу — з урахуванням виду переказу), вдало добираються лексичні засоби (у разі переказу — використовує авторські засоби виразності, образності мовлення), але в роботі є недоліки (до чотирьох), наприклад: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; основна думка не	4	5-6

		аргументується тощо.		
	8	Студент самостійно будує достатньо повне (у разі переказу — з урахуванням виду переказу), осмислене, самостійно і в цілому вдало написане висловлювання, проте трапляються ще недоліки за певними показниками (до трьох).	3	
	9	Студент самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст (у разі переказу — з урахуванням виду переказу); розкриває тему, висловлює основну думку (у разі переказу — авторську позицію); вдало добирає лексичні засоби (у разі переказу — використовує авторські засоби виразності, образності мовлення); однак припускається окремих недоліків (за двома показниками): здебільшого це відсутність виразної особистісної позиції чи належної її аргументації тощо.	1 +1 (негруба)	
Високий (Балів цього рівня заслуговують студенти, які вправно за змістом і формою будують текст; висловлюють і аргументують свою думку; вміють зіставляти різні погляди на той самий предмет, оцінювати аргументи на їх доказ, обирати один із них; окрім того, пристосовують висловлювання до особливостей певної мов-	10	Студент самостійно будує послідовний, повний (у разі переказу — з урахуванням виду переказу) текст, ураховує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на проблему; (у разі переказу — зіставляє свою позицію з авторською), робота відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності тексту; але за одним із критеріїв допущено недолік.	1	3
	11	Студент самостійно будує послідовний, повний (у разі переказу — з урахуванням виду переказу) текст, ураховує комунікативне завдання; висловлює власну думку, зіставляє її з думками своїх	1 (негруба)	2

ленне- вої ситуації, ко- мунікативного завдання.)		одногрупників (у разі переказу — враховує авторську позицію), уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, добирає переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; робота в цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю.		
	12	Студент самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, усвідомлює можливості використання тієї чи іншої інформації для розв'язання певних життєвих проблем; робота відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю.	—	1

Питання до підсумкового контролю	Що називається мовленням? Як виник процес спілкування? Що таке культура мовлення? Від чого залежить культура спілкування? Що таке літературна мова? Які два рівні володіння літературною мовою ви знаєте? Що вивчає фонетика? Що вивчає стилістика? Розкажіть про мовлення як предмет стилістики. Розкажіть про мовлення як предмет культури мовлення. Які ви знаєте стилі мовлення? Розкажіть про їх особливості. Які ви знаєте стилістичні засоби фонетики? Що таке фонетична транскрипція? Що таке звук? Дайте характеристику звуковому складу мови. Що таке норма вимови? Які ви знаєте норми в українській мові? Розкажіть про склад і наголос. Наведіть приклади.

Які ви знаєте правила переносу слів? Які слова не діляться для переносу?

Назвіть всі розділи мовознавства.

Що вивчає правопис?

Розкажіть правила вживання м'якого знака. Наведіть приклади.

Розкажіть правила вживання апострофа. Наведіть приклади.

Розкажіть про власні й загальні назви. Наведіть приклади.

Розкажіть про складні випадки правопису великої букви. Наведіть приклади.

Розкажіть про складні випадки правопису слів з ненаголошеними голосними.

Які шляхи удосконалення власного мовлення ви можете запропонувати?

Коли виникає подвоєння приголосних звуків в українській мові?

Коли виникає подовження приголосних звуків в українській мові?

Розкажіть про складні випадки правопису слів з подвоєнням і подовженням приголосних.

Що таке спрощення у групах приголосних? Коли воно виникає?

Розкажіть про складні випадки правопису слів зі спрощенням у групах приголосних.

Які ви знаєте чергування голосних звуків?

Які ви знаєте чергування приголосних звуків?

Розкажіть про складні випадки правопису слів з чергуванням голосних і приголосних звуків.

Розкажіть про словниковий склад української мови. Які особливості написання слів іншомовного походження?

Що таке слово?

Що вивчає лексикологія? Як визначити лексичне значення слова?

Що таке антоніми? Наведіть приклади.

Що таке пароніми? Наведіть приклади.

Що вивчає фразеологія?

Що таке фразеологізми? Наведіть приклади.

Що вивчає словотвір? Які ви знаєте словотвірчі засоби стилістики?

Що називається морфемою? Як визначити словотвірну структуру слова?

Назвіть основні способи словотвору.

Які значущі частини має слово? Наведіть приклади.

Яке стилістичне забарвлення можуть мати префікс і суфікс?

Що вивчає правопис?

Назвіть основні орфограми у префіксах.

	Назвіть основні орфограми у коренях. Назвіть основні орфограми у суфіксах. Розкажіть правила написання складних слів. Що таке пряма мова, яке її призначення? Що таке непряма мова, яке її призначення? Які розділові знаки ставляться в реченнях із прямою і непрямою мовою? Що таке монолог? Що таке діалог? Які розділові знаки ставляться при діалозі? Як називається розмова кількох осіб (більше трьох)? Що називається цитатою? Які розділові знаки ставляться при цитатах? Що таке культура мовлення? Від чого залежить якість нашого мовлення? Які шляхи покращення власного мовлення? Який вплив мають на нас оточення, прояви субкультур, сленг? Чому зараз досить гостро стоять питання володіння рідною мовою, шляхи розвитку нашого суспільства в дусі патріотизму тощо? Назвати особливості самостійних та службових частин мови? Розповісти про особливості незмінюваних іменників? Які відміни іменників ви знаєте? Особливості відмінювання числівників? Ступені порівняння прикметників? Які є форми дієслова? . Назвати види речень? Що таке синтаксична норма? Тире між підметом та присудком.
Перелік практичних навичок, якими повинен оволодіти студент під час вивчення дисципліни	- Орієнтуватися у ситуаціях спілкування; бути переконливим у своїх висловленнях, бажаним співрозмовником, - Уміння висловлювати свою думку стосовно проблем, порушених у творах. - Уміння висловлювати та тлумачити поняття, думки, почуття, факти й погляди. - Уміння співвідносити об'єкт навчання з власним досвідом. - Самостійне опрацювання інформації. - Розуміння й усвідомлення інформації.

	- Мотивація саморозвитку. - Готовність та потреба навчатися упродовж усього життя. - Розроблення проектів культурологічної спрямованості. - Здійснення роботи в команді, забезпечення взаємодії студентів. - Оцінювання творів літератури та мистецтва. - Формування загальнолюдських цінностей. - Створювати та розв'язувати проблемні ситуації. - Висловлювати власну точку зору щодо суспільних і моральних питань, вислуховувати думку товариша, узгоджувати їх та доходити до порозуміння. - Здатність до співпраці, уміння розв'язувати проблеми в різних життєвих ситуаціях.
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу

Список використаної літератури:

Електронні підручники:

1. Українська мова (рівень стандарту) підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти /Н.Б.Голуб, В.І.Новосьолова, - К.:

Педагогічна думка, 2018. – 200 с.

2. Українська мова (рівень стандарту) підручник з української мови для 11 кл закладів загальної середньої освіти/ Н.Б.Голуб та ін. - К.:

Педагогічна думка, 2019. – 232 с.: іл.

Джерела інформації:

1. Хворостяний І.Г. Українська мова: лайфхаки/ І.Г. Хворостяний. – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 288 с (Серія «ЗНО без зайвої напруги»).

2. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі:

І ч./О.М.Авраменко, М.Б.Блажко. – 7-е видання; доповнене. – К.:

Грамота, 2017. – 568 с.

3. О.М.Авраменко, Т.І.Дідух, В.Ф.Чукіна. Українська мова та література. Власні висловлення. – К.: Грамота, 2016. 103 с.

4. О.М.Авраменко. Українська мова та література. Збірник завдань у тестовій формі: II частина.– К.: Грамота, 2015.

5. О.М.Авраменко. Українська мова та література. Збірник завдань у тестовій формі: II частина.– К.: Грамота, 2016.

6. О.М.Авраменко. Українська мова та література. Збірник завдань у тестовій формі: II частина.– К.: Грамота, 2017.7. Павлів І.В. Готуємося до ЗНО: тестові завдання з української мови

й літератури/ І.В.Павлів. – 2-ге вид. випр. – К.: Дивослово, 2017. – 148 с.

Мультимедійні підручники:

1. Українська мова: навчальний курс; тренажер з «Незалежного тестування»; 25 найскладніших тем, українська мова у схемах.

2. Н.Б. Голуб, В.І. Новосьолова. «Українська мова (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти/

Н.Б.Голуб, В.І.Новосьолова, - К.: Педагогічна думка, 2018. – 200 с.

3. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закл. загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко. — К. : Грамота, 2018. — 208 с.

4. 4.

Українська мова та література. Тест-контроль. 11 клас

<https://pidruchnyk.com.ua/558-svtova-literatura-11-klas-kovbasenko-2012.html>

5. Готуємось до ЗНО: Українська мова та література (2009 - 2010) [uk]

<http://volodschool2.org.ua/load/5-1-0-78>

6. Система електронного тестування «ЗНАЙКА». Українська мова. 5-11 клас
<http://www.znanius.com/8366.html?&L=0>

Москалюк Ірина Романівна

Українська мова. Тестові завдання з дисципліни «Українська мова»

Навчальний посібник

Рекомендовано Методичною радою КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського» як електронний навчальний посібник Протокол № 5 від 31.03.2025 р.

Матеріали електронного навчального посібника подано відповідно до типової навчальної програми з освітньої компоненти загальноосвітньої дисципліни «Українська мова» для здобувачів освіти спеціальності 15 Медсестринство ОПП «Сестринська справа», ОПП «Акушерська справа», спеціальності 16 Технології медичної діагностики та лікування ОПП «Лабораторна діагностика», спеціальності 11 Стоматологія ОПП «Стоматологія», «Стоматологія ортопедична» освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр». У електронному навчальному посібнику подано теоретичні основи і тестові завдання. Посібник рекомендований для здобувачів освіти навчальних закладів I-II рівня акредитації.

Ум. друк. арк. - 3,53

КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського» 79000 м. Львів, вул. П. Дорошенка, 70 Тел: (032) 244-57-52, 261-50-48 75